

Barban, travanj 2011. • Broj: 29 • Godina XI.

Barbanski glasnik

Glasilo Općine Barban

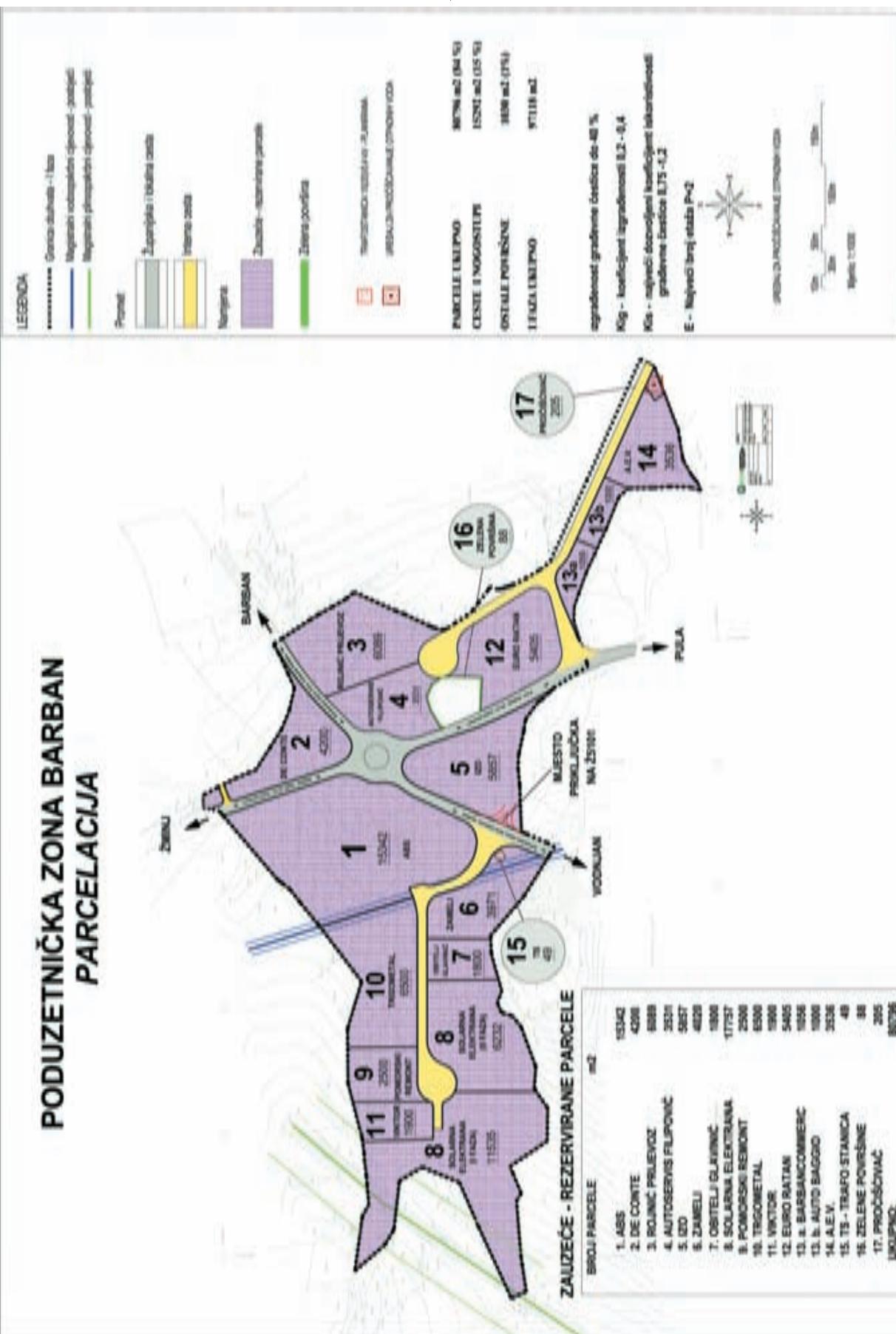
www.barban.hr

BESPLATNO

Srićan
Vazam

PODUZETNIČKA ZONA BARBAN PARCELACIJA

PODUZETNIČKA ZONA BARBAN – započela 1. faza izgradnje

BARBAN JE DAO NAJPOVOLJNIJE UVJETE

Općini Barban je konačno, nakon 8 godina čekanja da joj država ustupi zemljište za izgradnju Poduzetničke zone, dobila traženo zemljište Rješenjem Ministarstva regionalnog razvoja. Za samo nekoliko mjeseci Poduzetnička zona Barban – 1. faza izgradnje na oko 10 hektara površine, što je trećina od ukupno planirane površine, popunjena je 100%. Ukupno ima 14 investitora, koji su već potpisali Ugovor sa Elektroistrom. Svi 10 ha je već očišćeno, a uskoro se očekuje početak izgradnje prve tvornice. Trafostanica će biti izgrađena do kraja travnja.

Tvrtka **Izo d.o.o.** iz Balići, koja se bavi proizvodnjom pekarskih proizvoda, ali i ugostiteljske i pekarske opreme, u poduzetničku zonu Barban seli dio svoje proizvodnje i to onaj koji se bavi proizvodnjom pekarske i ugostiteljske opreme. Plan im je na 5,5 tisuća kvadrata zemljišta izgraditi halu od 1,5 tisuća kvadrata.

- Selimo kada budemo sagradili objekt za dvije godine. U Balićima će ostati dio proizvodnje koji se tiče pekarstva, a možda i dio ove druge proizvodnje, ali to još ne znamo. Treba vidjeti kada se završi projekt. U svakom slučaju selimo se, jer nam je ovdje postalo pretjesno, a za barbansku smo se poduzetničku zonu odlučili jer nam je najbliže i jer su povoljni uvjeti u odnosu na ostale okolne zone, poput one u Savičenti ili Žminju. Tamo su se tereni prodavali po jako skupim cijenama, a ovdje ćemo nakon izgradnje objekata zemljište dobiti od Općine Barban vrlo povoljno. To su poticajni uvjeti u ovo vrijeme krize za poduzetnike, jer nitko ne želi investirati i sve je stalo, veli **Gracijano Roce** iz te tvrtke.

Istiće da sveukupno zapošljavaju 55 osoba, i da se kriza itekako osjetila i u njihovom poduzeću, ali da još uvijek nisu zbog toga reducirali broj zapošljenih. Kriza se, kako kaže, osjeti u naplati, potražnji, nabavi. Nada se, ipak, da će i to nepovoljno razdoblje proći, možda već ove godine, budući da su i zemlje u okruženju Hrvatske već lani polako počele izlaziti iz krize. Na pitanje koliko namjerava uložiti novaca u novi projekt i čime će to financirati, odgovara da još nije do kraja razrađena čitava kalkulacija izračuna investicije, ali da će se morati financirati i kreditom. Inače, proizvodnjom pekarskih proizvoda bave se dvadesetak godina, a pekarske

i ugostiteljske opreme 15 godina.

I sutivanska tvrtka **Trgometal** premjestit će dio svojih objekata u novu barbansku zonu. Kako saznajemo od jednog od vlasnika **Alda Roce**, s Općinom Barban potpisana je predugovor za 6,5 tisuća kvadrata poduzetničke zone, gdje bi u roku od dvije godine nakon potpisivanja ugovora s Općinom trebala niknuti halu od dvije tisuće kvadrata. Tamo će se smjestiti dio njihove proizvodnje vezan za bojanje čeličnih konstrukcija, te

parkiralište i radiona za auto-dizalice koje koriste za svoje potrebe, ali i nude drugima kao uslugu.

- Mi smo od Općine Barban tražili to zemljište još prije pet-šest godina. Međutim, zbog problematike sa državnim zemljištem sve je bilo u zastoju, pa smo morali tražiti dalje, tako da smo prije pet godina kupili oko šest tisuća kvadrata zemljišta u Poduzetničkoj zoni Žminj. Tamo ćemo do rujna ove godine podignuti halu, gdje ćemo preseliti proizvodnju čelične

POPIS ULAGAČA

Poduzetnička zona BARBAN, 1. faza – stanje: 06.04.2011.

	Poslovni subjekt:	Djelatnost:
1.	Obrt ABS Kukurini, Pićan	Proizvodnja ALU i PVC stolarije te proizvodnja IZO stakla
2.	DE CONTE d.o.o. Labin	Proizvodnja ALU i PVC stolarije
3.	Obrt ROJNIĆ PRIJEVOZ Poljaci, Barban	Popravak kamiona i trgovina građevinskog materijala
4.	AUTOSERVIS FILIPOVIĆ Frkeči, Barban	Servis motornih vozila i prodavaonica auto-dijelova
5.	IZO d.o.o. Balići	Proizvodnja pekarske i ugostiteljske opreme te proizvodnja energetske opreme
6.	ZAMELI d.o.o. Prhati, Barban	Specijalizirana trgovina - poljoapoteka, servis za popravak motornih kosilica, pila i trimera, te auto-praona sa servisom za izmjenu guma
7.	Privatno	Ugovorni odnos
8.	AMNIS ENERGIJA d.o.o. Zagreb	Fotonaponska solarna elektrana Ukupna snaga: 994 kWp
9.	POMORSKI REMONT I ODRŽAVANJE d.o.o. Melnica, Barban	Popravak i držanje plovila, proizvodnja ALU konstrukcija
10.	TRGOMETAL d.o.o. Gorica, Sutivanac	Proizvodnja metalnih konstrukcija i opreme te AKZ zaštita
11.	Obrt VIKTOR Gorica, Sutivanac	Izrada metalnih proizvoda, strojna obrada i dr.
12.	EURO RATAN d.o.o. Labinska, Pula	Proizvodnja ugostiteljskog namještaja od ratana
13. a	BARBANCOMMERC d.o.o. Barban	Proizvodnja i skladište biocidnih proizvoda
14. b	Obrt AUTO BAGGIO Rebići, Barban	Auto-limarski i auto-lakirerski radovi te trgovina auto-dijelova
15.	A.E.V. d.o.o. Pula	Proizvodnja uređaja za pročišćavanje (bio-pročistača) BIOTAL (Češka)

Izradio: Općinski načelnik: Denis Kontošić, prof.ing.

konstrukcije i opreme, tako da na kraju u Sutivancu nećemo više imati pogon. To smo 50 posto financirali sami, a ostatak iz drugih izvora, s time da nam je dio sredstava koje smo dobili od IDA-e propao, jer nismo na vrijeme dobili potrebne građevinske dozvole. Međutim to nam zemljište nije dovoljno veliko za čitavu proizvodnju, pa smo se ponovno javili u Barban, kada smo vidjeli da su se stvari vezano za poduzetničku zonu pomakle s mrtve točke, veli Roce.

Istiće da ih je investicija u Žminju koštala oko 11 milijuna kuna, dok će ih ova u Barbanu stajati oko šest milijuna kuna, jer će hale izrađivati od čeličnih konstrukcija, čime se sami bave. Inače, ova tvrtka trenutno zapošljava 35 osoba, s time da je prije krize taj broj bio i veći. Kriza se kod njih osjetila, veli Roce, prije svega na likvidnosti tvrtke i naplati. Inače, ova se tvrtka bavi izradom čeličnih konstrukcija za hale, morstove, opreme za cementare, rade na održavanju te imaju svoje auto-dizalice za svoje potrebe, ali i pružaju uslugu u tom pogledu i drugim firmama.

Daleko najveći pogon, koji dolazi u Barban bit će onaj **Armando Stanišića** iz Kukurini koji seli u Barban čitav svoj pogon proizvodnje ALU i PVC stolarije te termopan stakla. Na 15,3 tisuće kvadrata niknut će hala **ABS-a** s upravnim zgradom tlocrtne površine oko 4.000 kvadrata, s time da će se raditi i na nekoliko etaža, pa će na kraju ukupna površina objekta biti oko 6.000 kvadrata.

- U principu preselit ćemo gotovo sve u Barban, osim nekih specijala koje ćemo zadržati gdje jesmo. Za Barban sam se odlučio prije nekoliko godina, prije svega jer Općina Barban daje daleko najpovoljnije uvjete. Rok nam je da u dvije godine nakon potpisivanja ugovora s Općinom realiziramo projekt, s time da ćemo mi to napraviti i puno prije, jer se želimo čim prije preseliti. Naš obrt se više u Kukurinima ne-ma gdje širiti. Nalazimo se ovdje na šest etaža, pristup šleperima je nemoguć, a nalazimo se i u stambeno-poslovnoj zoni, dok će ova biti samo poslovna. Investiciju, koja će me stajati nekoliko milijuna eura planiram pokriti iz vlastitih sredstava i kredita, veli Stanišić.

Istiće da je jedan od najvećih obrta u Istri i ima zaposleno 95 osoba. Svoje proizvode ne plasira samo u Istri, već širom Hrvatske, ali i izvozi. Njegov obrt postoji već 17 godina i kaže da je već postao prepoznatljiv na tržištu.

Započela izgradnja poduzetničke zone

Novoizgrađena trafostanica (1. faza - 630 kVA)

Izvođenje infrastrukturnih radova na svih 10 hektara

Radovi na rekonstrukciji državne ceste u Barbanu

SANACIJA DRŽAVNE CESTE KROZ BARBAN

Krajem siječnja započela je dugoočekivana rekonstrukcija dijela državne ceste Pula-Rijeka kroz Barban, na dionici Most Raša - raskrije Hrboki (Bristovac), zbog čega je ta dionica od 01.03. zatvorena za promet do 15. lipnja. Tada će biti otvorena zbog turističke sezone do 15. rujna, ali radovi neće stati i odvijat će se uz privremenu signalizaciju. Rok za izvođenje ugovorenih radova je 14 mjeseci.

Do Barbana se sada iz Pule može doći budućom barbanskom zaobilaznicom od raskrije Hrboki do Poduzetničke zone, na cestu Vodnjan-Barban. Barbanci koriste za automobilsko prometovanje i asfaltnu cestu od Bristovca preko Bateli na cestu Vodnjan-Barban, po kojoj ne mogu prometovati teška vozila. Za Punterce su uređene makadamske ceste Bristovac-Puntera i Puntera-Barban, a Hrboki imaju stalno slobodan pristup kroz gradilište.

Projekt Hrvatskih cesta je vrijedan oko 26 milijuna kuna, izvođač radova je Cesta d.o.o. iz Pule, a u sklopu tog projekta u Barbanu će od benzinske stanice do stare donje škole biti uređeni obostrani pješački nogostupi, kao i jednim dijelom, također obostrano, u smjeru Raše. U dogovoru s Općinom Barban skraćeno je nekadašnje košarkaško igralište, pa će konačno i opasni priključak županijske ceste iz Žminja na državnu cestu postati pregledniji i sigurniji. Velikim razumjevanjem Barbanaca koji žive uz državnu cestu, kojima su komplet-

no srušeni ogradni zidovi, a izradit će se novi, poradi obostranoga trotoara, prometovanje vozila i pješaka kroz Barban bit će ubuduće značajno sigurnije. Kroz naselje Barban smanjit će se nagib ceste, a time i onemogućiti veće brzine. Općina Barban financira radove i materijal vrijednosti oko 500 tis. kuna za izvođenje kanalizacije i javne rasvjete na dionici dužine oko 200 metara. Konačno će time biti postavljena javna rasvjeta u pravcu benzinske stanice (12 stupova) i u smjeru Raše (3 stupa). Istovremeno će se riješiti i oborinska odvodnja.

Sanacijom se rješava opasan spust iz Barbana prema Mostu Raša. Cesta će biti preglednija, a izvodi se i novi branik čitavom dužinom. Prije raskrije Hrboki izvodi se priključak buduće zaobilaznice na državnu cestu, a iz tog će se priključka izvesti odvojak prema naselju Bateli. Stari odvojak iz državne ceste prema Batelima se time zatvara, radi sigurnijeg prometovanja na tom dijelu ceste. Općina je finansirala i projektiranje priključka ceste iz Hrboki, okomito na cestu, pa će i ova opasna točka sada biti preglednija i sigurnija.

GRADI SE KANALIZACIJA PRNJANŠTINE

Početkom veljače najavljen je gradnja kanalizacijske mreže na Prnjaništini, u selima koja se nalaze na vodozaštitnom području neposredno iznad izvorišta pitke vode Rakonek (II. vodozaštitna zona), odakle se snabdjeva južna Istra i Grad Pula. Do kra-

ja godine kanalizaciju će dobiti 70-ak kućanstava u naseljima Prnjani, Prhati, Gubavica, Bateli, Regulići, Špadi, Sankovići i Maurići, kroz koje će proći oko četiri i pol kilometra kanalizacijske mreže. Radi se o projektu tvrtke Istarski vodozaštitni sustav (IVS) iz Buzeta koja provodi sustavnu akciju zaštite istarskih izvora i vodonosnika.

U sklopu tog projekta planira se u Istarskoj županiji izgradnja kanalizacijskih sustava u malim istarskim naseljima, njih oko 140, koja većinom još uvijek imaju septičke jame, pa će tako biti riješen i dio naselja Sutivanac, koji se nalazi u II. vodozaštitnoj zoni, iznad izvora Sv.Anton (koncesiju ima Vodovod Labin, koji trenutno ne koristi izvorište). Dio sredstava osigurale su i Hrvatske vode, a sam projekt na Prnjaništini stajat će oko 3,8 milijuna kuna. Za sada je ugovorena gradnja osnovne kolektorske mreže na koju će se domaćinstva spajati o svom trošku kroz vlastito dvorište. Izvođač radova je Cesta d.o.o. iz Pule. Kanalizacijska mreža Prnjaništine će biti spojena na moderan membranski uređaj za pročišćavanje ispod naselja Regulići, za koji je također raspisan natječaj.

KOMEMORACIJA U ŠAJINIMA

Kao i svake godine, tako se i ove početkom siječnja, održala komemoracija u Šajinima kao sjećanje na mještane koji su stradali prije 67 godina, 9. siječnja 1944. godine u napadu fašista i tragičnoj paljевini. Vijence u spomen na 52 tada ubijenih, među kojima su bile i cijele obitelji nedužnih mještana, žena, djece i staraca, položili su predstavnici udruga antifašista iz Istarske i Primorsko-goranske

županije, pobratimljene Općine Matulji i bratske Lipe, koja je iste godine, nakon samo nekoliko mjeseci, doživjela sličnu sudbinu sa peterostrukom većim žrtvama, te općina Barban i Svetvinčenat. Okupljanje u spomen na šajinskiju tragediju započelo je još u jutarnjim satima Svetom misom u crkvi Sv. Petra u Šajinima, a nakon po-

laganja vijenaca u Društvenom domu održan je prigodni program.

KUD BARBAN IZABRAO VODSTVO

Kulturno-umjetničko društvo Barban ponovno je, sredinom ožujka, za svog predsjednika imenovalo dosadašnjeg predsjednika Deana Maurića, za naredne dvije godine. Za dopredsjednika društva izabran je Darko Pavlić, a za tajnicu Nevia Kožljan. KUD Barban trenutno broji 68 članova, te ima folklornu i literarno-recitatorsku sekciju. Folklornu vodi Tina Trošt, a recitatorsku Nives Trošt.

Osnovni plan i program rada KUD-a temelji se na dugogodišnjem projektu "Očuvanje kulturne baštine Istre i Barbanštine", a najznačajnije su aktivnosti očuvanje izvorne, tradicijske svirke, pjesama, plesova, jezika i običaja našeg kraja, čuvanje tridesetak postojećih, originalnih narodnih nošnji, sudjelovanje na smotrama i drugim folklornim manifestacijama. Uz to, KUD ima namjeru uskoro obilježiti i svoju 35. godišnjicu postojanja i to izdavanjem prigodnog CD-a s pjesmama i svirkama Barbanštine, sudjelovati u organizaciji Susreta barbanskih pjesnika "Beside u jatu", te u izdavanju Zbornika literarnih uradaka barbanskih pjesnika i pisaca. Tradicionalno, početkom srpnja, KUD je suorganizator, uz Općini Barban, Smotre narodne glazbe i plesa Puljštine, koja obilježava ove godine 45. jubilej i 17. godinu udomaćenja u Barbanu.

SMOTRA VINA OPĆINE BARBAN

Degustacijom i ocjenjivanjem vina Mjesnih odbora Barban i Puntera, početkom ožujka započela je 4. Smotra vina Općine Barban. Za razliku od prijašnjih godina, kada su se predstavljali vinari svakog Mjesnog odbora zasebno, ove će se godine održati šest smotri, jer će se neki Mjesni odbori predstavljati zajedno, a potom slijedi središnja smotra u Barbanu. Zajedno se ove godine predstavljaju Mjesni odbori Hrboki i Manjadvorci, te Petehi i Grandići, a Šajini, Prnjani i Sutivanac se predstavljaju samostalno. Na svakoj se smotri biraju po tri najbolja bijela i crna vina, koja se mogu prijaviti za središnju smotru. Finale svih smotri bit će 7. svibnja, kada će se odabrati najbolje crno i bijelo vi-

no općine Barban od najboljih 36 uzoraka vina. Organizatori smotre su Općina i TZ Barban, te poljoprivredna udruga Agronova, a pomagač je Vinski podrum Bilini iz Bičići. Članovi stalnog ocjenjivačkog Povjerenstva su: Sergio Bile - predsjednik, te Milio Bulić i Drago Kolić. Povremeni članovi su Toni Batel i Dušan Vale. Vjernu harmonikašku pratnju čine: Romano Bačac, Miro Marčeta, Nevenko Bulić, Davor Ukota i Ive Žagrić, uz povremenu pratnju roženičara Dušana Lješkovića.

Rezultati održanih smotri su:

MO Barban i MO Puntera, 12.03.2011. u Barbanu - Titulu pobjednika za crno i za bijelo vino odnio je Albino Rojnić iz Grabri, drugo mjesto u kategoriji bijelih vina osvojio je s kupažom malvazije i muškata Albert Glavičić iz Barbana, a treće Anton Zustović iz Melnice sa svojom malvazijom. Među crnim vinima, drugo mjesto je zauzelo vino Vinka Cicerana iz Punttere, a treće Brune Kožljana iz Barbana. Ocenjeno je 13 uzoraka vina.

MO Hrboki i MO Manjadvorci, 19.03. u Hrboki - Na smotri vina Mjesnih odbora Hrboki i Manjadvorci najbolji vinari bili su Bruno Radolović (bijelo vino) i Denis Pliško (crno vino) iz Manjadvorci. Druga mjesta u kategoriji crnih i bijelih vina osvojio je Aldo Pliško, također iz Manjadvorci. Treće mjesto za svoje bijelo vino osvojio je Valter Radola iz Hrboki, a za crno Petar Radola iz istog mjesnog odbora. Ocenjeno je 19 uzoraka vina.

MO Sutivanac, 26.03. u Sutivancu - Dvije nagrade na smotri vina u ovom Mjesnom odboru osvojio je Frane Frančula i to prvo mjesto za crno vino i drugo mjesto za bijelo vino. Prvo mjesto za bijelo vino pripalо je Nevenu Roce, a treće Marijanu

Roce. U kategoriji crnih vina, osim spomenutog pobjednika Frane Frančule, drugo mjesto osvojio je Marijan Roce, a treće mjesto Frane Medančić. Ocijenjeno je 17 uzoraka vina.

MO Petehi i MO Grandići, 02.04. u Petehi – Na zajedničkoj smotri vina za ova dva Mjesna odbora, većina nagrada otišla je u MO Grandiće. Pobjednik

u kategoriji bijelih vina bio je Mladen Ljubić iz Grandići, drugo mjesto osvojio je Mladen Mirković također iz Grandići, a treće mjesto Željko Batel iz Bateli. Najboljim crnim vinom ocijenjeno je vino Drage Kolića iz Želiski, drugo mjesto osvojio je Miljenko Budić iz Petehi, a treće Romano Osip iz Draguzeti. Ocijenjeno je 26 uzoraka vina.

MO Prnjani, 08.04. na Prnjani – Na smotri vina MO Prnjani ocijenjeno je ukupno 30 uzoraka bijelih i crnih vina. U kategoriji bijelih vina najboljim vinarom proglašen je Josip Koroman iz Bateli, drugo mjesto dobio je Josip Maurić iz Prhati, a treće Orijan Prhat iz Prnjani. Što se tiče crnih vina najbolje vino ima Josip Koroman iz Koromani, na drugom mjestu je Dean Kalčić iz Camlići, a na trećem Milenko Koroman iz Koromani.

MO Šajini, 16.04.2010. – U Šajini, u posljednjem mjesnom odboru u kojem se ove godine održala smotra vina ocijenjeno je 24 uzoraka bijelih i crnih vina. U kategoriji bijelih vina pobijedio je Sergio Bile iz Bičići, drugo mjesto osvojio je Nenad Bulić iz Glavani, a treće Josip Glavaš iz Šajini. Najbolje crno vino ima Anton Antolović iz Šajini, dok su Sergio Bile i Nenad Bulić osvojenim nagradama za bijelo vino pridružili i nagrade za crno vino. Sergio Bile osvojio je drugo mjesto, a Nenad Bulić treće mjesto u kategoriji crnih vina.

16 STUDENTSKIH STIPENDIJA

Općina Barban je početkom ožujka raspisala natječaj za dodjelu tri nove studentske stipendije u tekućoj akademskoj godini. Da bi kandidati udovoljili uvjetima, moraju imati projekat ocjena najmanje 4,50 iz posljednje dvije godine srednje škole, odnosno najmanje 4,00 iz prethodne godine redovnog studija. S novim stipendistama

ma, Općina Barban će imati ukupno 16 stipendija.

Studenti koji su u prethodnoj studentskoj godini imali uspjeh između 3,5 i 4 dobivaju po 500 kuna mjesечно, a oni s većim prosjekom ocjena (4 i više) dobivaju 600 kn. Da bi ostvarili i dalje svoje pravo na stipendiju, studenti moraju upisati narednu godinu studija na vrijeme. Svi studen-ti-stipendisti imaju Ugovor s Općinom i dužni su tijekom godine odraditi ljetnu praksu u općinskoj Turističkoj zajednici.

PURISOVA FARMA STARTA U LIPNUJU

Pazinska tvrtka Puris ponovo će otvoriti svoju farmu u Barbanu u lipnju, nakon što je farma prazna već godinu i pol dana. Farma je izvan pogona, jer joj je potrebna temeljita rekonstrukcija. Budući da Puris trenutno nema novaca za obuhvatniju modernizaciju i obnovu, farma će se obnoviti tako da može funkcionirati s polovicom kapaciteta, priopćeno je iz Uprave Purisa.

ZIMSKI TREKING U SUTIVANCU

Trekking utrka od Sutivanca prema Raškoj dolini, okupila je početkom veljače 49 zaljubljenika u orientacijsko trčanje, a stazu dugu dvadesetak kilometara prvi je, nakon tri sata i šest minuta, savladao Goran Modrušan. Snage su odmjerili sudionici iz Istre i Rijeke, profesionalni trkači i petnaestak trekera rekreativaca koji su stazom prošli opremljeni topografskim kartama i kompasima, orijentirajući se na deset glavnih i četiri bonus kontrolne točke.

Na kraju utrke, održane pod pokroviteljstvom Općine Barban i uz pomoć sponzora sudionici su se počastili kuhanim grahom u Sutivancu. Bila je ovo 16. zimska utrka

RIJEČ NAČELNIKA:

VRGANJ JE U BRAZDI

Drage Barbanke i Barbanci,
eko nas joped u Vazmu. Ti put
je doša malo kašnije, ma ne porta.
Vajka donese srcu teplinu, aš je zima
pasala i joped smo se tornali na ariju,
u kampanju, u brajde. I joped ćemo
bit trudni svaki dan, potni i mučni,
ma kuntenti z upravljenin, aš će naš
pot pojti u korist. Kada se konobe bu-
du punile z kumpiron i šenicon, kada
baćve budu pune vina, veselje je to za
fameje. Znamo uniput da se je splati-
lo bit potan i trudan.

Ča je novega u komunu bar-
bansken? Čuda lipega za jedan mali
komun. Par je deli sada doprto ka nan nose boljitat: levala se Poduzetnička zona
Barban, načinja se česta od Mosta Raše do Spomenika i dela se kanalizacija na
Prnjani. Mehanizacije je na svaken korku, kamijoni i bageri se vrte, praha ne fali,
rompa se i brnči. I niš nan od tega ne smeta, aš je za naše bolje, pak ćemo potrpit.

U Poduzetničkoj zoni Barban na Krvavci smo usnažili svih 10 hektari tere-
na. Napeljivamo materija i zagrčamo vale. Kamijoni se vrte u njoj po cile dane,
buldožeri ravnaju i prontiva se mesto za prve hale. Pada mi na pamet da se nikada
planiralo Prvomajsku dopeljat na Podorih, pak je bilo pošlo na bersu. Barbanci su
uniput imali svoj sanj, ali njin se ni ostvarija. Mi smo sada zaorali napro dimboku
brazdu. Struja se je već dopeljala z Barbana u zonu, a trafostanica će bit monti-
rana prija Prvega maja. Harte su već potpisene za 13 fabrik i solarnu elektranu ku
će delat Austrijanci. Zuz naša barbanska poduzeća, je he i zvanka komuna: z Pule,
Labina, Pična, a i Česi će delat fabriku prečistači. Prve tri fabrike već imaju lokaciju
sku dozvolu, a sve druge delaju harte. Barbanci će finalmente delat u fabrikah na
Barbanštini i neće morat teć okolo za delon. Došlo je vrime da sanj barbanski više
ne bude samo sanj i da nan delo bude na korak od hiže.

Moderniva se finalmente i česta kroz Barban. Lipa je to prilika za rišit nike
stvari, pak ćemo stavit javnu rasvjetu do benzinske pumpe i malo proti Raši.
Marčapije će bit z obe dvi bande česte, a rinovat ćemo i 200 metri kanalizacije. Rišit
će se pirikuložo mesto za zajt na glavnu čestu poli dolinje škole. Rišit će se i odvo-
jak česte proti Hrbokan i barbanskoj rivijeri na Spomeniku. Rišit će se i odvojak za
barbansku zaobilaznicu proti Poduzetničkoj zoni i Podorihu. Česta od Barbana do
Mosta Raše će sada bit kako pupa - tešu se grote zuz čestu, dela se branik na ciloj
dužini, a doli će se montirat dva nova mosta i proširit veliki stari most.

Dela se i kanalizacija na Prjananstini u seli ka su zgor Rakoneka.
Sedandesetak famej će tako dobit kanalizaciju ka će bit povežena na supermod-
erni prečistač spod Regulići. Veliko je to delo ko nosi svin nan i Puljštini šigurecu za
imat čistu vodu za pit. U cilju našoj Istri će se kanalizacija delat u 2. vodozaštitnoj
zoni, a mi smo spali na red mrež prvima. U 2. zoni u našem komunu je i parat
Sutivanca, ki je zgor izvora Svetega Antona, za kega imaju koncesiju Labinjani, ali
ne ga koriste.

Vrganj je u brazdi ka je dimboko zaorenja. Čekali smo čuda vrimena za je
zaorat. Sada smo napro kuntenti, mogari ko će kemu bit i ža ča Barbanci toliko
rukaju naprid. Ma triba znat da su Barbanci kapaci i delat i urdinivat, kapaci su
držat u rukah matiku, vrganj i timun. Od vajka smo bili najbraviji, takovi ćemo bit i
naprid. Komun barbanski se već napro luštra, a luštrat će se još i više.

Kus janjca, pince, jajarice, fritaja z šparugami, kuhana špaleta, kolorana
jaja za he zadivat - Vazam. Hipac i za počinut, bit u kumpaniji z famejon i z pretelji.
Neka Van je sričan Vazam, Van i Vašin famejan!

Vaš načelnik Denis Kontošić, prof.ing.

KITA - Kvarnersko Istarska trekking avantura, koje se zimi održavaju gotovo svaki vikend.

FINANCIRANJE IZ EU FONDOVA

Sredinom veljače u prostorijama stare osnovne škole Barban održalo se predavanje za građane na temu financiranja iz EU fondova. Predavači iz finansijsko-savjetodavne tvrtke Exoro grupa Poreč detaljnije su objasnili IPARD mjeru 302, kojom se financiraju fizičke i pravne osobe te mala poduzeća. Ulaganja unutar Mjere 302 dozvoljena su za sektore: ruralni turizam, tradicijski obrti, izravna prodaja, slatkovodna akvakultura, usluge, pogoni za preradu na farmama, proizvodnja gljiva i obnovljivi izvori energije. Potpora iz EU fondova za projekte unutar spomenutih sektora iznosi 50 posto od ukupne svote koja po projektu ne smije biti veća od 150 tisuća eura, odnosno do 675 tisuća eura za ulaganja u obnovljive izvore energije.

BULIĆEV „BLAGOSLOV VJEĆNOSTI“

Općina Barban i Općinska knjižnica i čitaonica „Petar Stanković“ organizirali su sredinom veljače u staroj osnovnoj školi Barban predstavljanje zbirke pjesama "Blagoslov vječnosti" dr. Oriana Bulića. Pjesme ovog autora, porijeklom iz mjeseta Glavani, nastale su većinom pred 30-ak godina, a svojedobno su mu donijele i nagradu Goranovog proljeća. Gost na predstavljanju knjige bio je Livio Morosin, a predstavljanje je vodio Denis Kontošić.

UREĐENA TRI ODMORIŠTA-VIDIKOVCA

Općina Barban uredila je početkom godine tri vidikovca na svom području, uz pomoć Hrvatske turističke zajednice. Uredila su se ma-

17. ROĐENDAN OPĆINE BARBAN

Početkom prosinca Općina Barban je proslavila svoj 17. rođendan. Tom je prigodom održana svečana sjednica Općinskog vijeća te su podijeljena općinska priznanja. Francesco Trivellato iz Vicenze postao je počasni građanin Općine Barban, jer preko 50 godina dolazi kao lovac na Barbanštinu te promiče barbanski kraj u koji dovodi svoju obitelj i prijatelje. Predlagač nagrade bilo je lovačko društvo Kamenjarka iz Barbana. Općinska plaketa dodijeljena je, na prijedlog Mjesnog odbora Manjadvorci, tamošnjem Konjičkom klubu koji godinama ostvaruje iznimne rezultate na međunarodnim, državnim i županijskim takmičenjima. U daljinskom jahanju već dvije godine ima prvaka Balkana. Dobre rezultate postiže i u terapijskom jahanju, radu s mlađima i turističkom jahanju. Priznanje Nagradu Općine Barban primila je barbanska osnovna škola „Jure Filipović“, koja je ove godine dobila status međunarodne eko-škole. Nagrada se na prijedlog Ureda načelnika Općine Barban dodjelila za posebne napore u podizanju ekološke svijesti učenika o zaštiti okoliša, te rezultate postignute u uređenju škole i njezine okućnice.

Svečanoj sjednici prisustvovali su i dožupan Vedran Grubišić, delegacije prijateljskih općina Viškovo i Matulja, bivši saborski zastupnik Anton Peruško, županijska pročelnica za školstvo Patricija Smoljan, Danijel Ferić iz Grada Pule i predsjednik Saveza udruga antifašističkih boraca Tomo Ravnici. U kulturno-umjetničkom programu sudjelovala su djeca barbanske osnovne škole i vrtića.

Zamjenik župana Vedran Grubišić, Danijela Kolić, Dean Maurić i Denis Kontošić

la odmorišta na kojima su po dva stola i četiri klupe, izrađeni od kamena i drva. Jedno odmorište-vidikovac nalazi se ispod Rebići prema Blazu, drugo na Sv. Ivanu kod Hrboki, a treće, Krnički vrh, pored Trlji. Prije početka glavne turističke sezone uz odmorišta će se zasaditi ukrasno bilje i drvo za hladovinu, te postaviti posude za smeće.

SMOTRA MASLINOVIH ULJA

Druga Smotra maslinovih ulja Općine Barban održala se početkom

prosinca u sportskoj dvorani Osnovne škole Jure Filipovića. Osim degustacije ulja, posjetitelji su mogli poslušati predavanje Franka Raguža o aktualnostima u maslinarstvu.

IZGLASAN PRORAČUN OD 9,13 MIL. KUNA

Proračun Općine Barban za 2011. godinu težak je 9,13 milijuna kuna. Općina ima velika očekivanja od izgradnje Poduzetničke zone Barban za koju je namijenjeno milijun kuna. Zona ima već 14 investitora koji će

Barbanštini donijeti nova radna mjesata i gospodarski razvoj. Općina će u 2011. godini pokušati dobiti što više sredstava iz prepristupnih fondova Europske unije kojima će kandidirati svoje projekte. Oko 4,34 milijuna kuna planirano je od poreza i pireza na dohodak.

Plaće za zaposlene koji se finansiraju iz proračuna ostaju na lanjskoj razini, kao i plaće u barbanskoj predškolskoj ustanovi. Među kulturnim događanjima, više će se izdvajati za Trku na prstenac, dok će se donacije za ostale manifestacije kretati između pet i deset tisuća kuna. Svako novorođeno dijete će i dalje dobivati 1.500 kuna.

DARIVANJA OPĆINE BARBAN

Općina Barban svojim je zaposlenicima podijelila božićnice u iznosu 800 kuna. Uz to, zaposlenici su dobili i poklon za dijete do 15 godina u vrijednosti od 200 kuna. Podijeljeno je i 209 poklon paketa za djecu od navršene 1. god. do zaključno 2. razreda osnovne škole, te 41 paket namirnica u vrijednosti 150 kuna za osobe slabijeg imovinskog stanja.

TURISTIČKE TRKE ZA ŠVICARCE

Unatrag godinu dana Švicarci su iskazali interes za Trku na prstenac i dolazak autobusima. U svibnju će se tako održati prve dvije turističke Trke na prstenac, nakon dugo vremena, i to 10. i 24. Za svaku će Trku trčati 5 konjanika u nošnjama u tri trke. Svaki put će Trci prisustvovati jedan autobus Švicaraca koji će nakon Trke imati večeru na području Općine Barban. Nakon toga se vraćaju u Rovinj, a naredni dan nastavljaju put do Dubrovnika.

BRATIMLJENJE BARBANA I SINJA

Hrvatski predsjednik dr. Ivo Josipović primio je početkom prosinca prošle godine, uoči Dana Općine Barban, u svom Uredu na Pantovčaku, izaslanstva Grada Sinja i Općine Barban, te Viteškog alkarskog društva Sinj i Društva Trka na prstenac, u povodu potpisivanja Povelje o prijateljstvu i suradnji.

Povelju su, u naznočnosti predsjednika Josipovića, kako je to i

RIJEČ ŽUPNIKA UZ USKRS: vlč. MIROSLAW PARANIAK, župnik Župe Barban

TOPLE I RADOSNE ČESTITKE SVIM ŽUPLJANIMA

I njega smakoše, objesivši ga na drvo! Bog ga uskrisi treći dan i dade mu da se očituje, (...) nama koji smo s njime zajedno jeli i pili pošto uskrsnu od mrtvih. Ovo je onaj kojega Bog postavi sucem živih i mrtvih! (...) Tko god u nj vjeruje, po imenu njegovu prima oproštenje grijeha.

Braćo i sestre, svemogući je Bog, uskrisivši svoga Sina od mrtvih, obasjao svijet svjetлом vječnoga života i svjetлом vjere. Upravo se ta stvarnost očitovala u uskrsno jutro koje svjedoči o tome da se vjera u Uskrsloga ne može razumjeti bez ljubavi, ali i bez službe navještanja i naučavanja Crkve koja svoj temelj ima u Pismima. Uskrsnuće tako potvrđuje važnost povijesnog, vremenitog hoda Crkve, kao mjesta susreta s Uskrsnim. Vidjeti i povjerovati bilo je moguće samo snagom darovane ljubavi koja čini da se stvarnost vidi drugačijim očima, dok produbljenje te vjere i njezino življenje nisu mogući bez razumijevanja Pisma i života Crkve kao zajednice vjernika.

Isus kroz uskrsnuće izmiče svemu onome što se o njemu znalo, mislio, govorilo. On utemeljuje novu stvarnost i daje novi život. On omogućuje da ga njegovi prepoznaju kroz znakove ljubavi i susreta te tako budu svjedoci te nove neponovljive stvarnosti. Ljubav i svjedočanstvo Pisma nisu utemeljeni u logici našega iščekivanja i našega iskustva, nego u logici Božje predanosti za nas. Nije li u nama prevelika čežnja za životom, za nadom, za pobedom nad smrću, čežnja koja nadilazi moguća ostvarenja? U uskrsno jutro želimo vidjeti jasno, želimo znati na čemu se temelji naša vjera u uskrsnuće. Želimo kao djeca skeptičnog i ciničnog vremena razbiti nesigurnost i osjećaj iluzije. Od skeptičnosti i straha Uskrs nas vodi k prepoznavanju ljepote koja nam se stalno daje, a koju tako često ne vidimo i zaboravljamo. Gledajmo očima vjere zoru novoga svijeta koja se očituje u Kristovoj uskrsloj prisutnosti do svršetka svijeta!

Ovom prigodom pozivam naše obitelji i mlade iz naše župe da se uključe u svečano misno slavlje s Papom Benediktom XVI. u povodu nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji u Zagrebu 5. lipnja, 2011. Naručen je autobus s pedeset mesta za našu župu, a upisati se možete kod vlč. župnika.

Prigodom uskrsnih blagdana upućujem srdačne, tople i radosne čestitke svim našim župljanim!

Uskrs, A.D. 2011.

obećao u Barbanu u kolovozu, kada je pohodio jubilarnu 35. Trku na prstenac, potpisali predstavnici Grada Sinja, Općine Barban, sinjskog Viteškog alkarskog društva i barbanske Trke na Prstenac. Inače, predsjednik RH dr. Josipović je pokrovitelj tradicionalne viteške igre Sinjske alke i barbanske Trke na Prstenac, a 2010. godine naznačio je na obje viteške igre.

Povelju o prijateljstvu i suradnji su u predsjedničkom Uredu potpisali sinjski gradonačelnik Ivica Glavan i načelnik istarske Općine Barban Denis Kontošić, te predsjednik sinjskog Viteškog alkarskog društva dr. Stipe Jukić i predsjednik društva Trke na Prstenac Mladen Kancelar. U barbanskoj delegaciji bili su još i: Rikardo Ciceran - predsjednik Časnoga suda,

Aleksa Vale - slavodobitnik 35. Trke na prstenac, Milio Bulić i Dean Maurić - predsjednik Općinskog vijeća.

Sinjska se alka održava gotovo 300 godina, odnosno od 1715. god. kao tradicionalna viteška igra u spomen na junaštvo i junačku pobjedu malobrojnih Sinjana i Cetinjana nad brojnom osvajačkom osmanlijskom vojskom podno Gospina grada Sinja. Trku na prstenac je pokrenula Venecija uz Duhove, poradi želje za većim prometom roba i ljudi u sajmenim danima, davne 1696 god. Međutim, Trka na prstenac nije imala kontinuitet, kao Sinjska alka, već je obnovljena u novije doba, 1976. god. Ove će se godine održati 36. obnovljena Trka na prstenac na koju je pozvan Hrvatski predsjednik.

U BARBANU SE GRADI PRVA SOLARNA ELEKTRANA U HRVATSKOJ

BARBAN PRVI U ISTRI ISKAZAO INTERES ZA SOLARNOM ELEKTRANOM

Tvrtka Amnis energija iz Zagreba na čelu s Austrijancem Wernerom Schoissengeierom odlučila je u Barbanu podignuti prvu solarnu elektranu u Hrvatskoj. Tvrtku je 2009. godine osnovao Werner Schoissengeier, nekadašnji direktor tvrtke VA TECH koja je obnavljala i gradila različite vrste elektrana na prostorima bivše Jugoslavije. Ovaj poduzetnik jako dobro zna i hrvatski jezik i bio je zastupnik za zagrebačku podružnicu tvrtke i direktor VA TECH d.o.o., koje je kasnije preuzeo Siemens, gdje je Schoissengeier i dalje vodio poslovanje ovih poduzeća. Kasnije je ušao u privatne vode i osnovao tvrtku Amnis Energija, koja se bavi isključivo fotonaponskim elektranama.

- Solarna elektrana u Barbanu bi trebala početi s radom u lipnju ove godine, a sve ovisi uglavnom o preostalim koracima u dobivanju svih potrebnih suglasnosti i dozvola. Što se našte, svakako je ova elektrana u Barbanu prva takva u Hrvatskoj. Trenutno pripremamo izgradnju elektrane na shopping centru City Centar One u Splitu, koja bi trebala početi s radom krajem veljače. Zajedno s tvrtkom Green Source iz Austrije, koja se također bavi takvim elektranama, razvijamo projekte u Rumunjskoj. U Hrvatskoj postoji puno ambicija, ako gledamo izdane suglasnosti, ali se nažalost samo mali broj projekata, skoro ništa, realizira. Što se tiče postupka izdavanja svih potrebnih dozvola, malo je komplikiranije nego u drugim državama, ali do sada nismo imali nikakve poteškoće i sve ide po planu. Prepostavljamo da je razlog, zašto se ne realizira niz projekata, ipak finansijske prirode, veli ovaj Austrijanac koji elektranu želi smjestiti u barbansku poduzetničku zonu.

Veli da su se odlučili upravo za Barban, jer je ova istarska općina pokazala najviše interesa kada su 2009. počeli sa istraživanjem mogućih lokacija, odnosno kontaktirati lokalne

O fotonaponskoj solarnej elektrani Barban

Fotonaponska elektrana Barban gradi se u 2 faze, na strmim dijelovima terena ne-upotrebljivim za izgradnju hala, na ukupnoj površini zemljišta 17.654 m², ukupne snage 994 kWp. Prva faza je snage 576 kWp, na bruto površini 11.422 m², broj panela je 3.200, površina panela 4.085 m². Druga faza je snage 418 kWp, na bruto površini 6.232 m², broj panela je 2.324, površina panela 2.967 m².

samouprave putem opširnijih upitnika.

- Moram priznati da smo bili oduševljeni podrškom koju smo dobivali u Istri. Naš dojam je da u Istri, od županija, gradova i općina, svi imaju iste ciljeve za razvoj. Gospodin Denis Kontošić je bio prvi načelnik koji nam je vratio ispunjeni upitnik i odmah smo stupili u kontakt i počeli razvoj lokacije. Lokacija je svakako dobra, i s ekološkog aspekta čak izvršna. U poduzetničkoj zoni će se potrošiti energija koja se dijelom u poduzetničkoj zoni na ekološki prihvratljiv način i proizvodi, nastavlja Schoissengeier.

Njegov je cilj da se instalira 7 MW u Hrvatskoj na deset lokaci-

ja od Dubrovnika do Istre u što će uložiti 22 milijuna eura. S tim elektranama će godišnje proizvoditi 10.6 milijuna kWh, što znači godišnju potrošnju 2.600 prosječnih hrvatski kućanstva. Projekt je podijeljen u dvije faze. Prva faza 3 MW bi trebalo biti u pogonu sredinom 2011., a druga faza za preostalih 4 MW bi trebalo biti u pogonu 2012. godine. Planirane lokacije moraju imati minimalno 1000 kvadrata fotoćelija, pa je ovisno o terenu potrebno zemljišta od oko 1500 četvornih metara. Lokacije za foto-naponske elektrane trebale bi biti blizu postojećih trafostanica, odnosno dalekovoda, i pristupačne, a zahtijevaju i južnu orientaciju za efikasnu proizvodnju.

- Energija iz obnovljivih izvora se prodaje generalno državnoj agenciji HERA. S time je osigurana predvidljiva cijena otkupa energije i samo time se može uopće razviti ovakav projekt. Energija koja će se proizvoditi u Poduzetničkoj zoni Barban, naravno da će se u konačnici većinom potrošiti u poduzetničkoj zoni. Višak će odlaziti ili manjak dolaziti iz mreže energetskog distributera, zaključuje ovaj poduzetnik.

O tvrtki Amnis Energija d.o.o.

Prije četiri godine osnovana je tvrtka Projekt Centrum d.o.o., koja se bavi projektiranjem instalacijskih radova. Preko te tvrtke Werner Schoissengeier je počeo razvoj fotonaponskih elektrana već 2009. godine. Lani je osnovao novu tvrtku pod nazivom Amnis Energija d.o.o., koja se bavi isključivo fotonaponskim elektranama. U Amnis Energiju trenutno ulazi Firma Green Source iz Austrije. Green Source će biti equity partner i na europskom je tržištu već izgradila šest fotonaponskih elektrana.

CAPITACORNO U BARBANU: ELIO BASTIJANIĆ iz Barbana, vodi knjigu evidencije Capitacorna, igra od 1966. god.

ČISTA SRIDA NA BARBANSKOJ PLACI

Barbanska pučka igra Capitacorno već se po tradiciji godinama organizira na Čistu srijedu na barbanskoj placi, odnosno prvi dan nakon Pusta. Riječ je o igri za koju ni najstariji žitelji Barbana ne znaju točno kada se počela igrati, a ima velike sličnosti sa sličnima u sjevernoj Istri. Sastoji se zapravo od dvije igre. Jedna je Pinjata, odnosno razbijanje glinenog lonca kolcem zatvorenih očiju, a nakon nje se igra Rog, koji je po mnogočemu sličan boćama. Naime, najprije se baca rog, a nakon toga svi igrači moraju prema rogu bacati drvene palice i pobjednik je onaj tko baci palicu najbliže rogu. O njoj se vodi posebna evidencija, odnosno knjiga, koju čuva Barbanac Elio Bastijanić, a prije njega njegov otac i barba.

• *Kada ste i zašto počeli voditi evidenciju o Capitacornu?*

- Capitacorno postoji već čuda lit. Otkad san dica, vajk pamtim da naši stariji to delaju, ali ne znan točno keg lita je to sve počelo. Moj pokojni barba je 23. siječnja 1966. lita pozva malo više ljudi iz Pule da dođu i onda su napravili jedan veći Capitacorno. Onda je čuda naših ljudi bilo u Puli, jer su de-lali u Uljaniku. Došli su pokojni Mario Kalčić, pokojni Mario Rojnić i drugi. Oni su tu večer odlučili početi voditi evidenciju o Capitacornu i počeli su upisivati imena natjecatelja u knjigu. Svi su se podaci upisivali na talijansku, jer su onda zapravo pravi Barbanci govorili talijanski. I od onega puta ta se knjiga vajk vodi i vajk je poli nas.

• *Što se sve upisuje u tu knjigu?*

- Pišemo kakovo je bilo vrime, ko se ki na taj dan rodila u Barbantu. Pišemo i ki je sve taj dan sudjelova na igri i ki je pobjedila, odnosno ki je razbijala lonac. Nikad smo znali te podatke slati našima iseljenicima u Ameriku da se prisjetete rodnega kraja.

• *Kakva su pravila te igre?*

- Na početku održimo minut šutnje za sve naše Barbance koji su igrali i ki su umrli. Igra se počinje igrati s najstarijim Barbancem koji je tamo. Stavi se glineni lonac na pod, a nikad

se po staroj užanci sakupilo šolde i stavilo bi se he pod lonac na zemlju. Onda se zavežu oči igraču i obrne ga se okolo da ga se dižorientira i onda ga jedan ili dva čovika, ki su u igri, vodi da ne gre live ili desno. Natjecatelj tako gre naprid i udre s kolcom po zemlji gađajući lonac. Nikad za to triba deset puti, nikač pute petnaest. I kada se razbije lonac, onda se uzmu šoldi. Šnjima se nikad pošlo ča pojist i popit. Sada tamo na licu mista donešemo malo bakalaja, žene prontaju fritule i nikač druge kolače. Kada se fini igrat lonac, onda se počne hitat na rog. To je jena vrsta boća. Hitiš rog i na rog se hita palica. I onda se sinjavaju bodovi ki je palicu hitija bliže rogu. Prvi igrač, ki hita, viče "Capitacorno". To označava početak igre. To u prijevodu znači „doša je rog“. S time kad ja hitan na rog i vičen „capitacorno“ zoven drugoga igrača i to preko imena, odnosno nadimka. To je dan kada se ne smišniš jadit. Moreš reći i viknut ča god ćeš. Na primjer moju su fameju zvali Čikuti, i onda me zovu Čikuta. jer smo rodom iz Šikuti. Verbanci su Tomažići. Ali moreš mu reći i trube, patatrab i ča ćeš, i pasutica nikemu, kemu faličep. Jedan se bija jadila, jer su mu viki faličep. Ali nidan se taj dan ne bi smija jadit. To se onda igra još po ure, jenu uru, dok se ne štufamo i onda gremo svi skupa ča popit i pojist. Ki ima najviše poeni, taj je pobjednik roga, ali

u knjigu pišemo samo ki je razbijala lonac.

• *Koliko Barbanci danas drže do te tradicije?*

- Lani he je bilo trideset i tri. Otkad vodim evidenciju vajk na Capitacorno dođe oko trideset, kornar Barbanci. Anke s početka je tako bilo. Pravilo je bilo da igramo samo mi iz Barbana, ali ja sam počeo puštat igrat anke one iz seli okolo Barbana. Ali onda su se počeli mišat i niki drugi i onda su Barbanci bili protiv, jer je ipak to igra naših starih.

• *Kako mlađi Barbanci prihvataju tu tradiciju?*

- Mlađi su isto jako zainteresirani i vajk me pitaju kada će biti i ča se spremi. Ja sam anke mogu sina naputjati kako voditi evidenciju u knjigi i nadam se da će pomalo on to preuzeti i nastaviti tradiciju.

• *Da li se ikad dogodilo da se igra nije održala?*

- Nikad se nije prekinula. Koliko ja pamtim vajk je bilo na ti dan bura i zima, ali sunčano. Malo kad se desilo da nas je dažd splašija ča.

• *Zašto žene ne sudjeluju u igri?*

- Žene su danas ravnopravne. Ali žene nikad to nisu igrale, iako bih ja puštija i njih da igraju. Ali ča ja znan, vajk su samo muški igrali. Žene nan peču kolače i dođu gledati.

• *Što zapravo ta igra simbolizira?*

- Neka slična igra se igra u Buzetu i Roču. Ne znan točno ča simbolizira, samo znan da se to odvajk igra. Ne znan ni ki je to počeo prvi igrati. To bi tribalo istražiti i pitati ove starije ljudi. Ništo se povidalo i zabilo, tribalo je to zapisat.

• *Otkad Vi igrate Capitacorno i da li ste ikad pobijedili?*

- Jedanput sam pobijedila i igran od 1966. lita.

• *Od koliko godina se zapravo igra može početi igrati?*

- Ma svi moru igrati, ali nikad ni postojala tradicija da igru igraju dica. Počinje se igrati tek kada dođu veći. Za starije ni dobne granice.

MLADI I USPJEŠNI BARBANCI: IVANA DMINIĆ, dipl.ing. agronomije, asistent u nastavi na Poljoprivrednom odjelu u Poreču, Veleučilišta u Rijeci, polaznik doktorskog studija na Agronomskom fakultetu u Zagrebu

POVRATAK RODNOM KRAJU

Mlada agronomkinja
Ivana Dminić iz Dminići vrlo se jednostavno nakon završene pulske Gimnazije odlučila za studij agronomije u Zagrebu, jer s kampanjom je jednostavno od uvijek bila povezana. Danas je diplomirani inženjer agronomije, a završila je usmjerjenje Zaštite bilja. Odmah nakon fakulteta zapošlila se na Poljoprivrednom odjelu u Poreču, Veleučilišta u Rijeci, gdje radi kao asistent u nastavi i voditelj stručne prakse za predmete iz Zaštite bilja i Temelji bilonogoštva i oplemenjivanje bilja, na stručnim studijima vinarstva i mediteranske poljoprivrede. Osim zaštite bilja, Ivana se okrenula i maslinarstvu i to stručnoj degustaciji, pa je i degustatorica maslinovih ulja na različitim međunarodnim i domaćim izložbama.

• Kako si danas povezana s Barbanštinom?

- Dolazim iz sela Dminići, gdje još i danas živim s roditeljima. Selo sačinjavaju svega dvije familije, te je veza i rodbinskog karaktera. Osim starije sestre s kojom sam se igrala, ponekad su mi nedostajala druženja s vršnjacima, pa sam često iz dosade pomagala roditeljima u kampanji, ne znajući da će to odrediti moj daljnji put. Period studiranja u Zagrebu učvrstio je vezu s rodnim krajem, u koji sam se u konačnici i vratila.

• Odlučila si se za studij agronomije. Kako je došlo do te odluke?

- Još dok sam polazila srednju školu u Puli, znala sam da želim nastaviti svoje školovanje. Iskreno, tada nisam razmišljala o agronomiji, ali na odluku o izboru fakulteta definitivno je utjecala mogućnost kasnijeg lakšeg zapošljavanja. Proizvodnja hrane činila mi se perspektivnom, jer je to tvrtka ili tvornica koja nikada neće propasti. U početku nisam dobila ohrabrenje okoline, jer se često pojmom agronom ili poljoprivrednik tumačio kao "seljak s motikom" i posao koji zahtijeva težak fizički rad. Međutim, danas su se pogledi prema hrani i onome što

jedemo promijenili. Svi žele proizvod maksimalne kvalitete, a to je često teško dobiti, osim ako proizvodiš sam i kontroliraš cijeli proces. To mi je zapravo dalo potvrdu da sam dobro izabrala.

• Je li studij ispunio tvoja očekivanja i u kom smislu?

- Znanje koje sam stekla tijekom studiranja, te iskustvo samostalnog života u velikom gradu, svakako mi je pomoglo da neke stvari sagledam s više strana, pogotovo stvari kojima prije nisam pridavala važnost. Često su mi nedostajali mamini ručkovi, koji su većinom bili spremljeni od svježih namirnica ili namirnica sezonskog karaktera, kao što su npr. šparoge, mladi krumpir, salata i sl. Takvo nešto teško možeš dobiti kada živiš u gradu. Posao agronoma nije samo proizvesti hranu, već i znati kako taj posao odraditi sa što manje štetnih posljedica na okoliš. Naime, priroda nas mnogo puta daruje, ali i kažnjava kada ne poštujemo njezine zakone. Danas se nažalost susrećemo s različitim problemima u proizvodnji. Tu točnije mislim na bolesti i štetnike koji narušavaju normalan rast i razvoj biljaka i utječu na kvantitetu i kvalitetu proizvoda. Iako sam završila smjer zaštite bilja, ona ne obuhvaća isključivo primjenu sredstava za zaštitu bilja (pesticida), već i korištenje drugih ekološki prihvatljivih mjera zaštite. Ne smijemo zaboraviti da su sredstva za zaštitu bilja većinom otrovi te, ako se nestručno i nesavjesno primjenjuju, ostavljaju dugoročne posljedice na čovjeka i okoliš.

• Zašto povratak iz Zagreba u

Istri?

- Jednostavno. Zagreb je bio prelijepo iskustvo tijekom studiranja, ali nije mi mogao pružiti kvalitetu života koju vidim ovdje doma, u Istri. Još uvek imam vezu sa Zagrebom, gdje sam nastavila svoje školovanje, te pogotovo što mi tamo živi sestra, kolege i prijatelji.

• Koliko te ispunjava sadašnja pozicija asistenta u nastavi na Poljoprivrednom odjelu u Poreču, Veleučilišta u Rijeci?

- Zapošljavanje na Poljoprivrednom odjelu u Poreču, Veleučilišta u Rijeci, omogućilo mi je da radim posao u struci, što je u današnje vrijeme rijetko i mogu reći da sam imala sreće. Posao koji radim kao asistent u nastavi veseli me, jer vlastito znanje i iskustvo mogu podijeliti sa studentima. Osim što radim u nastavi, suradnik sam na znanstvenom projektu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, te sam često sudionik stručnih i znanstvenih skupova koji mi pomažu da steknem i izmjenim nova znanja i vještine. U protekle tri godine aktivno sudjelujem u senzornom ocjenjivanju maslinovih ulja na različitim domaćim i međunarodnim manifestacijama. Brojne obvezne često oduzimaju dio slobodnog vremena, ali ako iza svega toga stoje rezultati te podrška obitelji i okoline, sve to onda ima smisla i ispunju čovjeka u svakom pogledu.

• Koji su ti daljnji planovi u karijeri?

- Polaznik sam doktorskog studija na Agronomskom fakultetu u Zagrebu te sam u fazi pisanja doktorske disertacije na temu "Biologija i ekologija maslinine muhe (Bactrocera oleae Gmelin) i maslininog moljca (Prays oleae Bern.) u Istarskoj županiji". Kao što je vidljivo iz teme disertacije, moj stručni i znanstveni interes u budućnosti će svakako biti usmjeren na proizvodnju maslina i maslinovih ulja, te ostalog mediteranskog bilja, pogotovo zaštite istarskih autohtonih sorata od različitih bolesti i štetnika.

ČAKAVSKA KNJIŽEVNOST: prof.dr.sc. PIO MIRKOVIĆ, doktor ekonomskih znanosti, rođen 1938. god. na Punteri, živi u Rapcu, autor romana DID, pisanog punterskom čakavštinom

O PUNTERI, ISTRIJANSTVU I LABINŠTINI

Punterac Pio Mirković, koji je nastanjen u turističkom Rapcu, prije dvije godine objavio je u nakladi Glasa Istre svoj prvi roman pod nazivom *Did* u tri tisuće primjeraka. Knjiga je distribuirana na kioscima Glas Istre, a opisuje život Punttere u 20. stoljeću. »Štorija o životu istarskoga čovika«, napisana je na punterskom lokalnom govoru, a radnja prati istinite događaje koji su se odvijali u tom vremenu. Mirkoviću, autoru brojnih znanstvenih i stručnih radova, koji je bio na čelnim pozicijama u istarskom turizmu, ovo je prvi izlet u literarne vode.

• Zašto i kako ste se odlučili napisati roman *Did*?

- Kao mlad čovjek bio sam sudionik velikog zla. Najprije drugog svjetskog rata, gdje sam viđao strahote i ubijanje ljudi. Tada sam imao pet godina, ali sve pamtim. Nakon oslobođenja i svega onoga što je iza njega došlo, stiglo je opet jedno veliko zlo, a to je podjela naroda na jedne ili druge. Tada sam živio u Raši i čitavao je moja generacija nestala od 1953. do 1956., u razdoblju kada se bježalo preko granice. I u svojoj sam obitelji imao slučajeva zlostavljanja i maltretiranja i to me je ponukalo da sve zabilježim. Tada sam već kao dečko počeo pamtit i odlučio da neke stvari ne ostavim zaboravu. Počeo sam istraživati zašto smo sami sebi radili zla. I tako sam složio preko tisuću stranica koncepta koji je dugo mirovao. I onda sam se, kada sam se smirio i postigao svoje životne ciljeve, tome vratio i osmislio ovaj roman.

• Kako je čitateljstvo prihvatile roman?

- Dnevno mi se javljaju čitatelji, pa mogu reći iz cijelog svijeta, s dobrim ocjenama i toliko da su mnogi

oduševljeni, a među njima su ljudi koji su doživjeli i proživjeli prognanstvo, o čemu se u knjizi i govori. Govori se o životu koji su proveli naši roditelji. I ljudi koji su to preživjeli, znaju to cijeniti. Neki su mi rekli da su plakali, a jedan mi se čovjek javio i uvjerao me da knjizi treba promijeniti kraj, jer sam žrtvovao glavnog junaka da bi na životu ostalo zlo. Time sam simbolički htio dokazati da zlo nikad ne umire. A moj je čitatelj htio happy end. Tako da me je to motiviralo da nastavim. Nažalost, sam nastavak se odnosi na vrijeme koje nije puno bolje u ne-

glavnog junaka u mojoj romanu, propao je i sistem socijalizma koji ga je prognao u inostranstvo. Onda sam u nastavku, koji je opet u nekom segmentu sličan prethodnom romanu, preko njegove djece, koji su isto tako bili nesretni, i generacije njegovog sina, nastavio pisati u današnjem vremenu. Naime, kada bismo stavili zrcalo, onda bismo u oba romana našli slične junake i slične radnje - odlazak u inostranstvo, bijeda, siromaštvo i što sve je ustvari postalo problem koji se u današnje vrijeme ne može preskočiti. Dakle, bavio sam se više tragičnim, nego ljubavnim segmentima. U ovoj knjizi neće biti velikih ljubavi, jer je osmišljena da prikaže današnjeg čovjeka.

• To bi značilo da danas nema ljubavi?

- Imat ćete. U prethodnom romanu su bila tri segmenta - veliko prijateljstvo, velika ljubav i veliko neprijateljstvo. I ovdje je prikazana ljubav, ali ne u prvom planu. U prvom planu je doba života koji nas proganja. Govori se o Hrvatstvu i Istrijanstvu. Vjerojatno će izazvali velike polemike stručnjaka. Nažalost, sudionik sam i prve i druge priče. Mi smo uvijek, ono što je zaboravljeno ili se nije smjelo kazati, bili okupirani. Uvijek smo od onog, od kojeg smo okupirani, prihvaćali i dokazivali da smo svoji. U slučaju kada je hrvatstvo u pitanju, Istra nikad nije bila tako podijeljena kao danas. S jedne strane oni, pod navodnim znakovima, Hrvati negiraju istrijanstvo, s druge strane mi Istrijani negiramo Hrvate i to je jedan sukob koji dovodi do velikih sumnji i samu današnjicu. Bojam se da nestajemo i kao Hrvati i kao Istrijani. Dakle, to su problemi o kojima pišem i razmišljam u romanu, kao i o mladim ljudima, njihovoj budućnosti i egzistenciji koju traže u inostranstvu. Kao što su u ro-

kim segmentima od vremena radnje prvog romana.

• Čime se bavi nastavak *Dida*?

- Priča iz *Dida* završava tragično. To je velika ljubavna priča koja je završila razdvojenim životima naših ljudi koji su morali odlaziti u inostranstvo i ovdje ostavljati svoje žene i djecu, pa bi došli doma samo umrijeti. U tom trenutku smrti

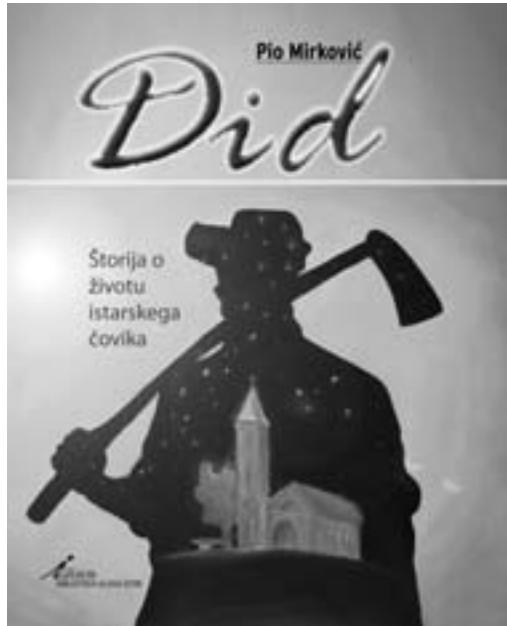
navodnim znakovima, Hrvati negiraju istrijanstvo, s druge strane mi Istrijani negiramo Hrvate i to je jedan sukob koji dovodi do velikih sumnji i samu današnjicu. Bojam se da nestajemo i kao Hrvati i kao Istrijani. Dakle, to su problemi o kojima pišem i razmišljam u romanu, kao i o mladim ljudima, njihovoj budućnosti i egzistenciji koju traže u inostranstvu. Kao što su u ro-

manu Did prikazane dvije faze imigracije, tako su se one ponovile i u novije doba, otkad imamo slobodnu Hrvatsku. I ta se tema ne smije preskočiti. Smatram da je čitav život najobičnijeg Istrijana toliko ispolitan iz tog hrvatskog lonca. Ovako Istra ne može više nastaviti u svom razvoju. Ona stagnira u svakom pogledu. Dok nam ljudi bježe iz Istre, ovdje dobrog nema.

• U kojem je smislu potrebno Istru izvući iz tog hrvatskog lonca?

- Nikako to ne znači da mislim da Istra treba biti izvan Republike Hrvatske. Ja sam Hrvat, dokazujem i pišem o hrvatstvu u Istri i tu sam se dovoljno legitimirao i tu ću se uvek nastojati potvrditi. Dešava se da Hrvati negiraju nas istarske Hrvate. Tome moramo stati na kraj. Kako se izvući iz tog hrvatskog lonca? I društveno i politički, ali uvek u suslavu kojeg smo si izabrali i kojemu pripadamo. Ali nema više nikakvih alternativa postojećem stanju. Sve nas vodi u nastavak postojeće izolacije. Mislim da Istra mora maksimalno koliko je god moguće voditi računa o sebi i u tom slučaju čuvati svoju autohtonost, nasljedstvo i istrijanstvo. Mi Istrijani ćemo nestati, jer nas nitko ne štiti i ne brani. Štite se manjine, štite se Talijani. Ali tko štiti Istrijane? Pojeli su nas, nema nas. Danas je sramota da se zoveš Grgo, Fuma, Luca. Kao što smo pratili za vrijeme fažizma neka talijanska imena, sada pratimo neka suvremena imena. Sramota je u urbanim cjelinama govoriti istarskim dijalektom. Sve čemu se možemo nadati je da naše etničke naslijedene osobine sačuva selo. Ali dokle će se lo izdržati i to sačuvati? Tu moramo opstat. Mislio sam i na gospodarsku slobodu. Političku smo vulgarizirali. Toliko smo je vulgarizirali da nas sama guši.

• Kako će se zvati nastavak romana Did?

Knjiga će se zvati „Rudareva djeca“, jer sada najviše pišem o Labinštini u životu koji se ugasio poslije rudara. Nastavak romana prati djetinjstvo djece glavnog junaka. Sve počinje susretom njegove djece i prijatelja na njegovom

pogrebu. Tu se piše o Raši, o nacionalnosti. U romanu govorim jezikom kojim žalim za vremenima koje smo prošli, iako sam i sam bio proganjan u socijalizmu. Ali tada smo sve imali, kada govorim o rudarima i Labinštini. Imali smo zaposlenje, mogućnost školovanja, sve ono što nam danas fali. Labinština je posebna. Ona je bastion socijalizma koji još uvek manifestira svoju opredijeljenost. Ali nitko na Labinštini nema duha i inicijative da nešto pokrene. Pišem i o onom najplementijem i najvećem uspjehu ljudstva na Labinštini, a to je suživot različitih kultura i naroda. To je najveći uspjeh kojeg je rudnik ostavio Labinštini.

• Kada bi knjiga trebala izaći?

- Kada skupim novac. Imam konceptiju rukopisa, ali mi trebaju još dvije kiše da osmislim sam kraj. Novaca se nema, nema pokrovitelja. Ovdje se praktički piše historija. Zašto sam sada napisao knjigu? Zato jer ne želim da se o sadašnjem vremenu Labinštine piše nakon 50 godina. A sadašnja situacija na Labinštini nije dobra. Nemam pokrovitelja istine o kojoj pišem, jer se svatko od pokrovitelja nalazi u knjizi, politički ili na neki drugi način. Budući da sam četiri godine bio u HDZ-u, što smatram svojom pogreškom, tamo sam obilježen i nitko me ne prima. Tako da tko god bude spoznao o čemu pišem, dići će ruke od mene. Ali nisam htio da se o sadašnjosti piše nakon dvadeset ili pedeset godina. Htio sam zabilježiti ovu tugu i žalost koju imamo na Labinštini.

Sutivančanka Maria Šugar Marin ugledni je sveučilišni profesor na tri američka sveučilišta – University of Phoenix, University of Michigan i Liberty University, gdje drži predavanja iz međunarodne ekonomije. A njezin put do takve ugledne pozicije nije bio lagan. Kao mlada djevojka napustila je, kao i mnogi drugi iz ovog kraja, svoje rodno selo i u potrazi za boljim životom završila u Americi, gdje se morala izboriti za svoje mjesto pod nebom. Uz četvero djece i stalni posao, uspjela je završiti fakultet, magisterij, doktorat i ostvariti svoje snove iz djetinjstva - podučavati.

• Kako ste proveli svoje djetinjstvo u Sutivancu?

- Nas je bilo u obitelji sedmero djece, mama i tata. U školu sam išla u Sutivanac, prva četiri razreda. Čak nismo imali ni struju, pa smo zadaču radili pod petrolejkom, jer po danu nije bilo vrimena. Morali smo čuvat krave eli delat u kampanji. Poslije smo iz Sutivanca išli u Žminj i Barban. Samo sam godinu dana išla u Barban, kada su nam se općine promijenile. To je bio osmi razred. Tu sam stvorila nove prijatelje. S nekim se još viđam kada dođem u Istru, a druge bi mi bilo drago vidjeti. Nisam bila na zadnjem susretu generacije pred par godina u Barbanu, ali planirat ću kada se budu opet sreli.

• Kada ste otišli u Ameriku i zašto?

- Kada sam otišla, imala sam samo 19 godina. Otišla sam s bratom i sestrom. Moja je sestra otišla prva sa svojim mužem. Prvo su išli u Italiju i tamo su odlučivali da li će otići u Kanadu, Švedsku, Ameriku, Australiju. To je bilo 1967. godine, kada su svi masovno odlazili zbog loše ekonomске situacije. Prvo sam bila u New Yorku, pa sam se zbog posla kasnije preselila u Cleveland i sada živim u Detroitu.

• Biste li to i danas ponovno učinili da možete vratiti vrijeme?

- Da sam onda znala što me čeka prvi deset godina, a to je prilagoditi se, ne bih bila otišla. Ali sada nakon 43 godine i svega što sam proživjela, nije mi žao.

• Koji vam je bio najveći problem u prilagodbi?

- Jezik. Učila sam francus-

SUTIVANČANI U SVITU: prof.dr.sc. MARIA ŠUGAR MARIN, Ph.D., iz Sutivanca, doktor ekonomskih znanosti, predavač na više američkih sveučilišta, živi u Detroitu (SAD)

OD PETROLEJKE DO DOKTORATA

ki, a ne engleski. Kada sam stigla u Ameriku, odmah sam se upisala u večernju školu da naučim engleski. Šok mi je kao i drugima bio što se odjednom nađeš u jednom velikom gradu, sa svima se guraš, nikoga ne poznaš. Ljudi su masovno prolazili kao mravi, u vlaku, autobusu, preko ceste. Sestra mi je odmah našla posao. Zanimljivo je da sam u petak navečer došla u Ameriku, a u ponedjeljak sam već bila na poslu.

• *Koji je to posao bio na početku?*

- Moj prvi posao je bio u tehnološkoj industriji. Radila sam sportsku robu za jednu firmu, za koju mislim da čak više i ne postoji, i to je bilo u Manhattanu. Kada sam došla u Cleveland, našla sam posao u General Motorsu, jer je onda masovno uzimao radnike iz ovih prostora. Od mene su zatražili da im prevodim dokumente s hrvatskog na engleski, jer je bilo jako puno naših radnika. Onda sam prešla u menadžment firme i krenula se dalje školovati u ekonomskim predmetima.

• *Kako ste nastavili svoje školovanje?*

- Nakon par godina, kada sam donekle savladala jezik, jedan mi je profesor rekao da zašto ne bih nastavila školovanje. I tako sam polako, razred po razred, završila gimnaziju, pa sam onda upisala fakultet, koji sam završila uz posao. Najprije pred-diplomski, pa diplomski, magisterij i napokon, pred sedam godina, doktorat u međunarodnoj ekonomiji (international business). Uz par pauza, brak i četvero djece, to mi je uzele preko 30 godina. Nikad nisam učila navečer poslije svih obveza koje sam imala, nego sam se ujutro budila dva

sata ranije i učila dok mi je mozak bio svjež. To je poruka mlađima da ne odustaju od svoga sna, uvijek se nekako nađe ono što se želi. Možda ne dobijemo danas ili sutra, ali ako smo uporni i strpljivi, sve se može postići.

• *Kako ste se odlučili za rad na sveučilištu?*

- Iako sam imala odličan posao u General Motorsu, nešto mi je cijelo vrijeme nedostajalo. Još kada sam bila mala, želja mi je bila da bu-

- Kada gledam unazad, u svoj onoj mižeriji bilo je i lipih dani i sjećanja na ljudе, prirodu i lokalne običaje, koji su u meni ostali cijeli život i koji me vuku doma. Sutivanac je i nakon više od 40 godina uvijek ostao "doma", tu je korijen. Dolazim svake godine i vidim da se promjenilo dosta toga, ali na bolje.

• *Koliko se toga promjenilo u Sutivanцу otkad ste otišli?*

- Sutivanac ima dosta novih kuća, lipu crikvu, mladi nastavljaju sa školom i idu dalje, dok u moje vrijeme nismo imali autobus za Pulu. Ako ćeš ići u Pulu u višu školu, trebalo je tamo naći smještaj, a soldi ni bilo. Danas Sutivanac ima sve usluge koje ima jedan veliki moderni grad, ali bez buke, gradske gužve i kriminala. Eto, sada sam ovdje u posjeti i svaki dan sam tako reći na poslu i držim moja predavanja preko interneta iz Sutivanca. Tko bi to bio mogao zamisliti čak niti pred 10 godina,

dina, a kamoli kada sam uz petrolejku radila zadaću! Kada je prije par tjedana najmlađi unuk Roman imao prvi rođendan, slavili smo preko interneta! Isto tako vidim da se ljudi više bave rekreacijom, čega prije nije bilo.

• *Imate li želju vratiti se u Sutivanac?*

- Mnogi me pitaju zašto se ne vratim, ali ne vjerujem da bi imala snage sada ostaviti svoju djecu i unuke, kao što sam ostavila svoje roditelje i fameju kada sam bila mlađa. Drugačije je sada, nego kada je čovjek mlađ. Sada sam u trećoj fazi života. U prvoj fazi sam nekako životarila, u drugoj fazi mogu reći da sam dobro živjela, a sada u trećoj fazi uživam i to želim svim čitateljima „Barbanskog glasnika“.

dem učiteljica, tako da sam se prijavila na natječaj za rad na University of Phoenix u Detroitu. Tu sam počela predavati ljudima koji su već radili u raznim korporacijama. Kasnije sam počela predavati i na University of Michigan i Liberty University. Osim što radim u učionici, isto tako predajem i dajem ispite studentima putem online-a, što još u Hrvatskoj ne funkcioniра. To je odličan način školovanja, posebno za poslovne ljudе koji zbog svojih obveza nemaju vremena dolaziti na fakultet. Oni uče i rješavaju zadatke kada imaju vremena i kada hoće. To je budućnost školovanja, jer za takvo školovanje ne trebaju prostorije, zgrade niti oprema.

• *Kako danas iz američke perspektive gledate na svoj rodni kraj?*

O USKRSNIM OBIČAJIMA: MILENA KRŠULJ iz Škitače, rođena 1926. god. u Sutivancu

ZA VAZAM NIKAD NIŠ NI FALILO

Kako se približava Uskrs, prisjećamo se i nekih starih običaja kako se ovaj najveći kršćanski blagdan slavio u našim seoskim sredinama, koje ih i najbolje čuvaju. Osamdesetpetogodišnja Milena Kršulj iz Škitače, rodom iz Sutivanca, još se jako dobro sjeća kako se nekad u ovom selu slavio taj blagdan i koji su bili tradicionalni uskrsni običaji.

• Kako ste došli u Škitaču?

- Ja sam iz Sutivanca, Lazarić sam se prezivala djevojački. Imala sam 12 godina kada sam došla služiti u Škitaču poli fameje Brgić. Služila sam u šest godina. U našoj je fameji bilo jako čuda dice i morali smo poj služiti. Bilo nas je deset dice, četiri ženske i tri muška. Ovi drugi su umrli. Sada sam ustala sama od sve braće. Do mene su došli priko moje sestre kaže da služila u Bičići. Pak je služila u Pavlići, a Pavlići su bili ude na dan Duhova, pak su se šturmali da bi radjeno deklu naj. Pak su došli po mene u Sutivanac, a moja pokojna mama me dopeljala ovamo.

• Da li ste pomagali u kući ili kampanji?

- Bila sam zadužena za ovce, krave i hižu. Ča god je tribalo u tih šest godina. Mene su ude držali kako tac i mati i ponašali su se prema meni kako da sam njihova rođena šči.

• A škola?

- Škola je bila ovce i krave. Učinila sam samo četiri razreda talijanske škole doma u Sutivancu.

• U Škitači ste ostali jer ste se tu udali?

- Moj pokojni Bortuha me je, na dan kada je pošao u talijansku vojsku, držao na kolini poli gospodari i mi je rekao: Mala, studijaj se gojiti, kada dodjen doma ćemo se uženiti. I tako je bilo. On ni svoju besedu pojija. Šest je godina u vojski. Pošao je u kornara, a kornar i peteg je došao iz Afrike, boga pitaj s kuda, na Vis. Kada je vidjela Tuđmana na televiziji, je rekao da je to bija prvi komandant druga Tita i da ga je na Visu prvi put vidjela.

Na tri petega je doša doma, a na 28 smo se uženili. Doša je poli mene poli gospodari. Ja sam prala niku robu u čabru sa škrtačom i peraćom i počeo me je skušati je li iman dečka. I lipo u roku od osam godina smo levali napovid. Je bila nika pop Stipan iz Kanfanara u Barbanu i on nas je zakonio. Moj tac je potpisao, Bog ga pomiluj, jer za vjenčanje nisan imala puna lita. Uženili smo se 1946. i bili smo prvi ki smo se ontar uženili u općini Barban pod novim državom.

• Kako ste u Škitači nikad slavili Vazan?

- Obavezno su se u to vrijeme pekli torte z cukeron, jajci, grozjan, narančon ili limunon. Pekli bimo bili za dicu i jajarice. I fužne domaće se je mislio i mesa se imalo. Bili bimo ubili kokoši ili janjca. Svega je bilo. Za isti nikad ni falilo. Ni tamo, ni vode.

• Kamo su ljudi iz Škitače išli na misu za Uskrs?

- U Šajine su ljudi hodili na mašu svaku nedjelju. I crkva je vajk bila puna naroda. A danas he je pet-šest, deset godina. Za Vazan smo isto hodili u Šajine. Malo kad bimo ujutro nosili tortu na blagoslov. Gospodin bi hodjao po hižama blagoslovljati na Veliki petak.

• Što se jelo na vazmeno jutro u vašoj obitelji?

- Obavezno jaje, pršut i luk. U svakoj fameji, ki je mogao je to ija prija crikve.

• Da li su se i onda bojala jaja?

- I kako! Fino z margareticom i kuprivenom. Najprije se kuhalo kupriva i bi došla lipa zeleno boja. Onda bi se kuhalo jaja z kuprivenom. A onda bimo jenu margareticu stavili oko jaja pa bi jaja bila kolorana svake vrsti.

• Da li su se i onda jaja „zadivala“ kao i danas?

- Joh je meni! Muški bi se pokle užine bili pokupili na naše gumno. Tu bi bili burelali, pak kad bi se štufali bi bili i harte igrevali. I bi bili došli ljudi i iz Trilja. Tamo bi bili i zadivali jaja. Mi žene bimo dokle bile doma u hiži. Kako divočina znala bih na tih dan i krave zajati u pašu, jer doma ni bilo dosta krme.

• Kakvi su običaji bili za Veliki četvrtak i petak?

- Tradicija je bila na Veliki petak isti slanac, posutice i bakalaj. A na krsnu subotu bi bilo ustalo od Velikega petka pak bi se steši hrana bila pojila. A ono ča je ustalo za Vazan, se ilo drugi dan. Nismo dali brekon. Ni se hitala hrana. Danas se hita.

• Što se radilo za Uskrsni ponedjeljak?

- Isto se hodilo po gosti. Jeno san lito za dan Vazma imala mojega Vjeka u trbuhi i pošli smo ja i moj Bortuha na noge u Sutivanac s našom šćerom Marijom poli moje pokojne majke. Drugi dan za Vazmon sam hodila poli pokojne sestre u Dolicu u Sutivancu, a drugo jutro se pomisljemo da ćemo poj doma z kurijeron do Spod Oriha. Ali nismo rivali. Na misto poj doma, moj se Vjeko rodjija poli moje majke. Rodila sam sedmero dice i sve doma.

• Da li i danas slavite Vazan u svojoj obitelji kao i tada?

- Danas više ni tradicije da se gre na mašu. Ja pogledan mašu na televiziji. Hodila sam dok sam mogla.

TOP BARBANSKI IZNAJMLJIVAČI: EDI SLIVAR - Orihi i BOŽO MATOŠIĆ - Šajini

PUNJENJA OD USKrsa DO LISTOPADA

Vila KATARINA - Šajini

Barbanština danas broji već 71 iznajmljivača i 87 objekata, od čega ima oko 45 kuća za odmor, dok su ostali registrirani kao apartmani. Svake godine otvara se neka nova kuća ili apartman, a uspješnost barbanske turističke sezone ne ovisi samo o tome. Mnogi su iznajmljivači počeli svoje objekte puniti ne samo u špici sezone, nego imaju jako dobru popunjenošć i u pred i posezoni. Dovoljno tome govori u prilog podatak da je lani na Barbanštini ostvareno 21.889 noćenja i 2.350 dolazaka, odnosno nekih 12 postro više nego 2009. godine.

Najbolje rezultate, što se tiče turističkog prometa, ostvarili su **Edi Slivar**, koji ima kuću za odmor u **Orihima**, te **Božo Matošić** sa svojom kućom za odmor u **Šajinima**. Zanimljivo je da su oba objekta daleko od mora, koje se često u turističkim brošurama ističe kao prednost kod uzimanja apartmana. Dokaz je to da se i bez blizine plaže može imati jako dobru sezonu.

Pulski odvjetnik Slivar iznajmljuje jednu seosku kuću, odnosno posjed koji se sastoji od tri odvojene zgrade u istome dvorištu koje je ogradieno starim kamenim zidom. Kapacitet je do 16 osoba, plus još četiri osobe na pomoćnim ležajevima. Tim se poslom počeo baviti prije pet godina.

- Pitanje zašto sam se počeo baviti iznajmljivanjem je možda nепrecizno, jer je postojanje stare kuće na selu, koja je bila napuštena od moje obitelji, kod mene uvijek izazivalo pitanje što učiniti s tim mjestom. Odgovor je bio da nikada nisam bio sklon, nešto što je meni osobno bilo dragoo kao mjesto, napustiti ili prodati. U trenutku kada sam uspio složiti više stvari koje su za popravak potrebne,

tada sam to i započeo, a trenutačno jedna od rijetkih djelatnosti koje mogu vratiti učinjene troškove je turizam, odgovara odvjetnik na pitanje zašto se bacio u turističke vode.

Veli da je isplativost, odnosno ulaganje u turističke objekte čudesna stvar, jer prema njegovom iskustvu i procjeni povrata uloženih sredstava, nakon što se plate porezi, kamate i troškovi koji nastanu korištenjem objekta i sve s tim povezano, potrebno je oko 15 godina da se vrati uložena sredstva.

- Dakle, ako se razmišlja dugoročno i ako se ima neki osobni osjećajni interes za neku zgradu ili imovinu, tada je takvo ulaganje isplativo. U svakom slučaju mislim da bi i za ostale stanovnike u selu bilo korisno urediti svoje stare objekte za turizam, jer selo i njegovi stanovnici su prihvati turiste. Kada postoji takva situacija da se ta djelatnost prihvaca kao normalna i dobrodošla, tada je korisno i za ostale da pokušaju s time se baviti, smatra on.

Istiće da je za njega prošla sezona bila dobra, i da su njegovi objekti bili 12 tjedana popunjeni, ali ove godine nije previše zadovoljan rezervacijama. Veli da su dosta pale, što je znak da gospodarska kriza još ne menjava. Inače, svoje objekte puni preko turističke agencije **Novasol**, koja je posebno specijalizirana za privatni smještaj. Prvenstveno ima goste iz Njemačke ili Austrije, ali bilo je gostiju iz Poljske, Mađarske, Češke, Francuske, Slovenije. Zanimljivo je da zasad još nisu imali goste iz Italije.

- Očito ti gosti imaju neke druge interese. Inače, u razgovorima s nekim turistima, opazio sam jedan detalj koji je očito njih oduševio - stanovnici sela su se s turistima ponašali sasvim normalno, ljubazno, družili se s njima na sportskim terenima, a to je očito turistima jedan od bitnih detalja za dobar osjećaj u nekom turističkom mjestu, te su to i u razgovorima spomin-

jali. Meni osobno je zanimljivo vidjeti da pojedine grupe turista koje su bile zadovoljne provedenim odmorom, od mene traže da adresu susjeda u selu da bi im mogli poslati neko pismo ili zajedničke slike, tako da je i to lijep znak da je turizam zaživio u Orihima, ističe Slivar.

Što se tiče nekih budućih planova i ulaganja, veli da ni ove, ali niti sljedećih godina ne misli ništa dopunjavati u ponudi ili širiti kapacitete. Glavni razlog je jer nema za to sredstava, a ističe da niti perspektiva nije tako jasna da bi se proširivala kreditna zaduženja.

Božo Matošić iz Šajini svoju kuću za odmor Katarina iznajmljuje od 2004. godine, a može primiti do osam osoba. Veli da je iznajmljuje od Usksra, pa sve do listopada.

- Ugostiteljstvom se bavim od završene ugostiteljske škole. Iznajmljivanjem sam se počeo baviti, jer je to za obitelj mala sigurnost za ubuduće. Isplati se, ako ima dovoljno popunjjenja. Mi smo lani bili popunjeni 128 dana. Preporučio bih drugima da se počnu baviti time, ako postoje mogućnosti da se bave time, jer bi se time naša sela bolje razvijala i mladež ne bi odlazila, veli Matošić.

Istiće da mu pretežito dolaze Nijemci, Nizozemci i Danci, i to također putem Novasola. Inače, oglašava se i putem internetskih agencija.

- Očekivanja za ovu sezonu su mi pesimistička, radi tih situacija u svijetu i kod nas. Ali za sada imamo dosta upita. Lani smo uredili interijer, a ove godine mislimo urediti vanjski dio objekta, ali to će pričekati jesen, zaključio je ovaj iznajmljivač.

Vila BARBARA - Orihi

PUNO DRUŽENJA I IZLETA BARBANSKIH UMIROVLJENIKA

Društvo umirovljenika Barbanštine - DUB djeluje već četiri godine, a krajem 2010. dobilo je svog novog predsjednika, Punterca Zlatka Trošta. Udruga broji tristotinjak članova, od 600 umirovljenika na području barbanske općine, s time da su sutivanski umirovljenici pridruženi Matici umirovljenika Hrvatske. Trošt nam je kazao da su planovi udruge i ubuduće raditi kao i dosad, odnosno koliko se može uz skroman budžet koji se puni od članarine, nekih malih sponzorstava, te dotacije Općine Barban. Imaju ogranke po cijeloj općini, uključujući i Hreljiće u susjednoj općini Marčana.

- Aktivnosti su nam uobičajene, od organizacije izleta za umirovljenike, druženja, predavanja o bolestima i sve ča se tiče umirovljenika do posjećivanja članova lošijeg imovinskog stanja kojima nosimo najnužnije namirnice, posebno za Božić. Skromni su jer se moramo snaći u financijskim okvirima u kojima radimo. Ove godine nam je proračun oko 36 tisuća kuna, članarina nam je skromna 30 kuna godišnje, najveći nam je sponsor Općina koja nam daje 20 tisuća kuna. Sponzorstva nekih drugih subjekata su mala. Dobivamo i malu donaciju od Općine Marčana, zbog ogranka Hreljići, budući da taj dio umirovljenika gravitira prema našoj općini, veli Trošt.

Ipak, sredstva su dostatna za organizaciju brojnih jednodnevnih izleta i druženja koji se organiziraju za barbanske penzionere kako bi ih se malo pokrenulo i animiralo. Nedavno je

organiziran izlet u Bjelovar na poljoprivredni sajam na koji je otišlo 52 člana. Budući da karta stoji 120 kuna, dio troškova pokriva udruga. Za dan žena imali su druženje povodom tog praznika, kada su svoje ženske članove počastili večerom koju su sufincirali s 50 posto novaca. Za Novu godinu su također organizirali druženje umirovljenika. Također imaju osiguran i novac za osmrtnice u slučaju smrti nekog od svojih članova.

Trošt ističe da im je zadnje vrijeme problem nedostatak prostorije, gdje bi se umirovljenici u Barbanu mogli okupljati.

- Htjeli smo nekad prije prostor nekadašnjeg starog vrtića. Ali kasnije je taj prostor ponovno namijenjen vrtiću, zbog povećanog broja dice, a i bolje je da su tamo dice, nego starci.

Zasad koristimo jedan prostor u staroj školi. Međutim, kako se sada rekonstruira cesta od Barbana do Raše, tvrtki Cesta smo ustupili našu prostoriju kako bi oni mogli tamo privremeno raditi. Tamo se mogu održavati sastanci, ali ništa drugo. Ali budući da su ovi radovi jako važni za Barbanštinu i sve, mi smo ustupili taj prostor. Mi smo zasad dobili jedan mali prostor, ali on je neadekvatan. Općina nam je obećala da će nam dati neki prostor u prizemlju koji bi mogao biti dostupan svima i to obećanje još stoji, veli Trošt. On bi se tada koristio ne samo za održavanje sastanaka ove udruge, nego i za druženje umirovljenika uz društvene igre i karte, te mjesto gdje bi pročitali dnevne novine.

Veli da će se i dalje planirati jednodnevni izleti, po Istri i okolici, jer za njih umirovljenici pokazuju najviše interesa. Pokušalo se s višednevnim izletima, poput posjeta Međugorju, ali interesenata ima jako malo, što zbog novaca, što zbog obveza koju većina članova ima kod kuće, a vezani su za blago i kampanju. Svakako im je plan ove godine ponovno otici na druženje svih udruga umirovljenika u Golubinjak u Primorsko-goranskoj županiji, gdje odlaze već četiri godine.

Što se tiče dodjele nekih paketa namirnica za umirovljenike, posebno onih slabijeg imovinskog stanja, za Uskrs, Trošt kaže da toga nažalost neće biti. Veli da je to dobra ideja, ali da to ne prakticiraju, jer za to nažalost nemaju novaca u svojoj proračunskoj kasi.

U BARBANU ODRŽAN PRVI MEMORIJAL PETRA STANKOVIĆA u čast 240 god. njegova rođenja (1771.-2011.)

ISTARSKI PLUTARH IZ BARBANA

Krajem veljače Općina Barban organizirala je prvi Memorijal Petra Stankovića, a u sklopu njega manifestaciju "Barban u srcu" u Osnovnoj školi Barban. Tom je prilikom publici ukratko predstavljen životopis tog izrazito svestranog Barbanca, pa se moglo čuti da ga je zanimalo gotovo sve - od povijesti, arheologije, filologije, strojarstva, mudroslavlja do maslinarstva, vinarstva, istarske ihtiolije, a istraživao je i antičke spomenike diljem Poluotoka, te ostavio nacrte svojih naprava za poboljšanje poljoprivrede. Za života je prikupio veliki broj knjiga i oporučno ih ostavio rovinjskom Zavičajnom muzeju u kojem se danas nalazi 2.896 svezaka s njegovim pečatom.

O njegovom životu, djelu i Barbanu u njegovo doba govorili su povjesničar prof.dr.sc. Slaven Bertoša, voditeljica Sveučilišne knjižnice u Puli mr.sc. Tijana Barbić Domazet, ravnateljica Zavičajnoga muzeja Rovinj prof. Marija Smolica, književnik i nakladnik Aldo Kliman, te agronom i enolog Sergio Bile. Bertoša je govorio o Barbanu u vrijeme Stankovića i političkim prilikama tog vremena, Barbić Domazet o pisanoj ostavštini Stankovića u Sveučilišnoj knjižnici u Puli, Smolica je kratko predstavila Stancovicianu, a Kliman novu knjigu akademika Petra Strčića o životu i djelu ovog slavnog barbanskog kanonika. Agronom Bile pričao je pak o proizvodnji vina i ulja po Stankoviću, te o njegovim poljoprivrednim inovacijama koje su i dan danas aktualne, a priskrbile su mu međunarodni ugled.

Stankovićevi rukopisi, koji su pretežito na talijanskom jeziku, pohranjeni su u pulskoj Sveučilišnoj knjižnici i čine njezin najstariji i najvredniji dio te predstavljaju temelj njezina nastanka. Zbirka starih i rijetkih knjiga i rukopisa sadrži oko 200 svezaka knjiga. Uz Stankovićeve rukopise, ovdje su pohranjeni i rukopisi te korespondencija i drugih poznatih istarskih znanstvenika iz 19. stoljeća kao što su P. Kandler, C. De Franceschi, T. Luciani i G. Dalla Zonca. Voditeljica Sveučilišne knjižnice Barbić Domazet nije znala točno reći koliko je kod njih pohranjeno Stankovićevih rukopisa, jer oni još uvijek nisu obrađeni.

- Rukopisna građa Petra Stankovića podijeljena je u 4 kutije, koje sadržavaju mape. Još uvijek nije obrađena, nego je samo djelomično pregledana. Posebno je zanimljiva kutija s poveljama, jer je on bio počasni član nekoliko akademija znanosti, odnosno 4 talijanske i 2 francuske akademije znanosti, poput Akademije znanosti i književnosti u Padovi ili Arheološke akademije u Rimu. Ta kutija sadržava 22 mape. Posebno je simpatičan i rukopis kojim se obraća papi Grguru i moli ga da mu dopusti da kanoničke dužnosti obavlja s perikom na glavi, što mu je papa i dopustio. Među tim rukopisa značajna su tri Stankovićeva rječnika - Hrvatski homonimi, Hrvatsko-talijanski i talijansko-hrvatski te višejezični rječnik koji se zove Prvobitne ideje čovjeka. To je rječnik koji paralelno obrađuje 16 jezika u 13 stupaca i to latinski, talijanski, španjolski, latinski i tako dalje. Obrađuje 150 riječi. Svi su rukopisi pisani na tankom, skoro prozirnom papiru što stvara problem kod njihove obrade, veli Barbić Domazet.

Drugi dio njegove vrijedne ostavštine, njegova knjižnica, nalazi se u Zavičajnom muzeju Grada Rovinja. Poznata je pod nazivom Stancoviana. Ravnateljica muzeja Smolica veli da je Stanković oporučno ostavio Rovinju preko tri tisuće raritetnih knjiga od kojih je najstarija jedna iz 1501. godine.

- Ostavio nam je knjige koje se bave raznom tematikom, od zoologije

Pietro Stancovich (Petar Stanković), (Barban, 24. veljače 1771. - Barban, 12. rujna 1852.)

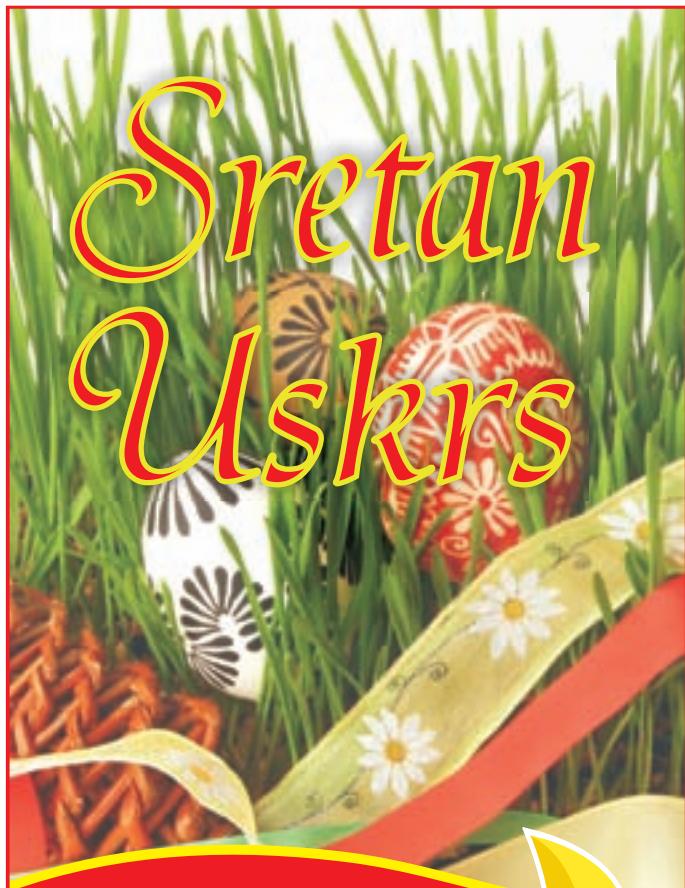
- Barbanski kanonik i polihistor Istre, svećenik i pisac, polemičar, posjednik gole-mog zemljишnog i novčanog imutka, znatiželjni istraživač, izumitelj ratarskih strojeva, oplemenitelj stoke, veliki bibliofil i sakupljač istarskih i drugih starina, član raznih, pretežito georgičkih europskih akademija, nedvojbeno je jedna od najzanimljivijih istarskih ličnosti s konca 18. i prve polovice 19. stoljeća. Pristaša fiziokratskih ideja, tipičan predstavnik svoga vremena, osobujnim je, gotovo romanesknim, nerijetko i kontroverznim načinom života privlačio pozornost ne samo vlastite istarske sredine, već i nekih europskih intelektualnih krugova, pa i vrlo uglednih pojedinaca s kojima se dopisivao, a neki su ga iz europskih metropola dolazili i posjećivati u malom istarskom Barbanu.

Rođen u obitelji bogatog barbanskog poduzetnika Antuna Stankovića, Petar Stanković je temelje svoje pismenosti na hrvatskom i talijanskom jeziku dobio od lokalnog svećenika. Višu školsku naobrazbu stekao je u talijanskim školama koje je pohađao u Rovinju, Padovi i Vidmu (Udine). Iako je u Padovi diplomirao teologiju, njegov se interes protezao i na prirodne znanosti: kemiju, astronomiju, botaniku, fiziku, matematiku.

Godine 1795., rekavši mladu misu, započinje sa svećeničkim radom. Kako je svećenikom postao zbog očevih ambicija, manje je mario za duše u svojoj župi, a više za svoje materijalno stanje. Kanonikom postaje već u dvadeset i sedmoj godini, no bavio se raznim područjima: arheologijom, jezikoslovjem, bilježio je narodne običaje, bavio se izumima, zoologijom, botanikom, glazbom, pa i arhitekturom. Dva njegova izuma za preradu maslina priskrbila su mu i međunarodni ugled kao izumitelja. Bio je strastveni zaljubljenik u knjigu. Svoju je veliku knjižnicu s preko 4000 svezaka ostavio gradu svoje mladosti – Rovinju, i ona se čuva u Zavičajnom muzeju Rovinja pod nazivom „Stancoviana“. Niz njegovih objavljenih knjiga te neobjavljenih rukopisa i pisama čuva se i u Sveučilišnoj knjižnici u Puli. Život je objavio dvadeset i tri knjige s oko 3000 stranica, gotovo sve na talijanskom jeziku. Prvo mu je djelo na hrvatskom jeziku "Kratak Nauk Karstianski", no zapažena je i njegova prigodnica na hrvatskom jeziku "Za pyr". Osrednji pjesnik, Stanković je veće uspjehe postigao u znanosti i publicistici. Najveći je uspjeh postigao knjigom "Biografia degli uomini distinti dell'Istria" ("Biografije poznatih Istrana") koja je doživjela tri izdanja (na talijanskom jeziku) i u kojoj je u tri opsežna sveska prikupio biografije i druge podatke o osobama i zbivanjima u daljoj i blizoj istarskoj prošlosti, za što su ga suvremenici ovjenčali epitetom "istarškog Plutarha".

Sretan Uskrs

Puljankine butige očekuju Vas u Barbanu i Orihima!

LJEKARNA VALUN depo BARBAN

RADNO VRIJEME:
ponedjeljak, srijeda i petak: od 7:30 do 15 sati
utorak i četvrtak: od 13:30 do 20 sati
subota: od 8 do 12:30 sati
telefon: (052) 393 470

**SALON NAMJEŠTAJA
NOINA ARKA Labin**
noina.arka@pu.t-com.hr www.noina-arka.com
RUDARSKA 1, PJACAL - 052/851-095

**kuhinje
regali
sobe
garderobni ormari
stolovi i stolice
zidne tapete**

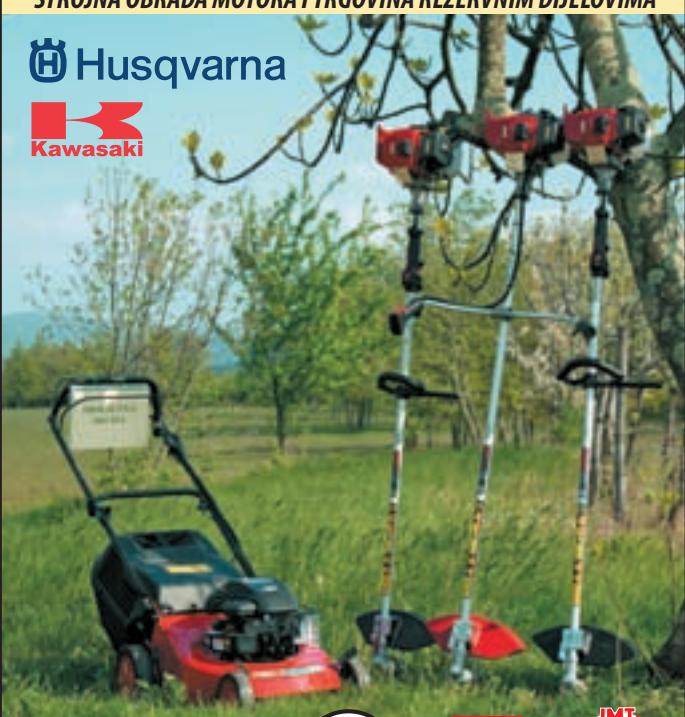
NAMJEŠTAJ PO MJERI

KVARANTA

STROJNA OBRADA MOTORA I TRGOVINA REZERVnim DIJELOVIMA

Husqvarna

Kawasaki

Perkins

I M R

MASSEY FERGUSON

IMT

BARBAN, Melnica 13a tel.: 052 / 567 421, www.kvaranta.hr

PoklonGalerijaTina

e-mail: kristina.zuban@gmail.com
www.galerija-tina.com

Kristina Zuban • gsm: 091 521 3660

- ◆ suveniri
- ◆ bombonjerice
- ◆ pokloni za sve prigode

Poklanjajte sa stilom

Balići 18
52341 ŽMINJ
Tel.: 300 270

ZAJEDNIČKI BRAVARSKO - TOKARSKI OBRT

VIKTOR

SUTIVANAC

Gorica 9
52341 ŽMINJ

Izrađujemo:

vrata, prozore,
ograde i portune
kovano i obično,
hale, nadstrešnice,
pokrivanje i oblaganje
panelima i limom te
završna limarija.

vlasnici:

Denis Roce
gsm: 098 862 817
Dorijano Roce
gsm: 098 372 579
tel. / fax: 052/567 180
tel.: 052/567 095

Barbanski glasnik

1. Barban u srcu

je, botanike, medicine, arhitekture, agronomije, ali i djela klasičnih pisaca. Sve njegove knjige obilježene su njegovim pečatom koji nam dokazuje da su one izvorno njegove. Trenutno u našem fondu imamo 2.986. takvih knjiga, a bilo ih je i nešto malo više, ali su se zagubile tijekom godina kada je knjižnica seljakana. Njegova ostavština bila je baza rovinjske knjižnice koja je otvorena 1852. godine, a zvala se Vrata Valdibora. Danas te knjige predstavljaju posebnu vrijednost za nas. One se više ne promatraju kroz prizmu čitanja, jer imamo njihove reprintove od prije nekoliko godina, nego nam je zanimljiva njihova tehnika izrade, tiskarskog umijeća i grafika koja se unutra nalazi i slično, veli Smolica.

Inače, cilj je ovog memorijala bio obilježiti 240. godišnjicu njegova rođenja susretom koji će se svake godine održavati u Barbanu krajem veljače uz datum njegova rođenja, pod nazivom Memorijal Petra Stankovića. Uvodno predavanje ove godine na temu povijesti Barbana i Barbanštine, će već naredne godine postati Znanstveni skup, koji će okupljati povjesničare, arheologe, botaničare, lingviste, znanstvenike, geologe, ekonomiste i druge, a čiji će radovi o barbanskim temama svake druge godine biti publicirani u knjizi. Uz Znanstveni skup, svake će godine, obvezni popratni događaj obilježavanja ličnosti i djela Petra Stankovića, biti zabavni dio pod nazivom „Barban u srcu“.

Ove su godine u zabavnom

Nova knjiga akademika Petra Strčića

U novopokrenutoj ediciji "Portreti", Zavičajne naklade "Žakan Juri" iz Pule, krajem ožujka, tiskana je knjiga pod naslovom "Petar Stanković", uglednog hrvatskog povjesničara Petra Strčića, posvećena istaknutom istarskom kulturnom i javnom djelatniku s konca 18. i prve polovice 19. st. Petru Stankoviću. Ova knjiga je 64. naslov u bogatom znanstvenom opusu akademika Petra Strčića. Predviđeno je da se predstavljanja knjige održe u mjesecu travnju u Puli, Rovinju i Barbanu, a zatim i u Rijeci i Zagrebu.

dijelu nastupili KUD Barban, Istarski solisti - Solisti istriani, pjevači Livio Morosin i Alen Lazarić, barbanski pjesnici: Oriano Bulić, Loreta Ukota, Mirjana Šarić-Bulić, Norina Benčić, Živka Kancijanić i Denis Kontošić, te pisac Pio Mirković. Program su vodili Nives Trošt i Denis Kontošić. Medijski pokrovitelj bila je HRT Radio Pula.

Poznati pulski književnik i nakladnik Aldo Kliman, poznat po povezivanju hrvatske i makedonske kulture, rodom je iz Barbanštine. Ovog svestranog književnika, koji je objavio brojne pjesme, pripovijetke, eseje i članke, posebno uz Barbanštinu vežu lijepa sjećanja iz djetinjstva. Isto tako u njegovoj nakladničkoj kući „Žakan Jurij“ iz Pule priprema se skoro izdanje knjige akademika dr. Petra Strčića o životu poznatog barbanskog kanonika Petra Stankovića pod nazivom „Život i djelo Petra Stankovića“.

- *Koja Vas linija veže s Barbanštim?*

- Moja prabaka po ocu, Kate (djevojačko prezime Šugar, od Raponji), bila je iz Sutivanca, a udala se za mog pradjeda Matu Brbančića iz Balići. Uz njih je vezana romantična ljubavna priča. Kate se, protiv svoje volje, po želji roditelja, trebala udati za čovjeka kojeg nije htjela, pa je, kad je već bila pred oltarom, pobegla s vjenčanja. Pred crkvom ju je na konju čekao Mate kojeg je voljela. Bio je, kažu, lijep mladić, svirao je mih, diplice i razne druge narodne instrumente. Jahao je konje i tjerao ih da se propinju na zadnje noge. Kate i on živjeli su zajedno dugo i sretno, premda jako siromašni. Imali su čak jedanaestero djece.

- *Kako ste danas povezani s tim krajem?*

- Danas sam s Barbanštim i emotivno i stvarno povezan preko svoje drage rodbine u Jurićevom Kalu, odnosno obitelji moga prvog zrmana Bepa Grgorinića, supruge mu Marije i djece Doris i Kristijana.

- *Koliko dugo ste živjeli u ovom kraju? Koje uspomene iz tog vremena nosite sa sobom?*

- Zapravo, kontinuirano nisam nikad tu živio, ali sam od najranijih dana, najljepše trenutke "bosonogog djetinjstva" tijekom ljetnih mjeseci provodio kod tete u Jurićevom Kalu, živeći životom seoskog djeteta, što je za dječaka iz grada poput mene bilo prava čarolija. Tiho istarsko selo, mirna ljeta dalekih šezdesetih, odlasci sa starijim bratićem na rijeku Rašu na kupanje, zvjezdane večeri kada su u kurtu moje tete dolazili mnogi mladići i djevojke iz mjesta i okolice i uz harmoniku organizirali plesove na gumenu - to se ne da opisati. A posebno zagonetna bijahu, gotovo kao u baj-

POZNATI BARBANCI: ALDO KLIMAN, profesor književnosti, hrvatski i makedonski pjesnik, novelist, književni i likovni kritičar, polemičar, antologičar, prevoditelj, novinar i nakladnik

OD POTRESA U SKOPLJU SPASILA ME BARBANŠTINA

ci, s dozom djetinjaste jeze, 5-6 kilometara duga pješačenja kroz bošku od Vrićega Kala do moga sela Klimni na Ceranštini, katkad i noću, pri povratku nakon nekog pira ili veselja na kojem sam do kasna bio s rođbinom. Stara, bujna, tamna šuma, debelih i visokih stabala, mjestimice je bila razrovana dubokim jamama i jarugama na mjestu vađenja boksita i tragovima velikih kamiona koji su ga odvozili, ali svakako najimpresivnija bijaše golema parat koja je sve to već bila obujmila svojom divljom ljepotom. To što sam tijekom ljetnih mjeseci često boravio u Istri i na Babanštini spasilo mi je život u vrijeme katastrofalnog potresa u Skoplju, u zoru 27. srpnja 1963. godine. Tih dana bio sam kod tete u Jurićevom Kalu i kada sam se na dan katastrofe, ne znajući ništa, s majkom uputio u Rašu, u kurijeri smo od rudara saznali o potresu i o razmjerima velike skopske tragedije. Naš stan bio je posve uništen, a moja soba razorena i zatrpana ciglama. Tako sam, eto, preživio našavši se u Jurićevom Kalu, gdje sam dočekao i jesen do početka te školske godine, kada sam prešao u Opatiju gdje sam pohađao osmi razred.

• *Rođeni ste u Makedoniji. Koliko ste dugo tamo boravili i kakva sjećanja imate iz tog razdoblja?*

- Rođen sam u Bitoli. Moja majka bila je Makedonka. U Skopju sam završio osnovnu i srednju školu i fakultet. U Makedoniji sam doživio prve mlađenačke radosti, tamo sam napisao i objavio svoje prve knjige. Na Makedonskom radiju i televiziji stekao sam svoja prva novinarska iskustva. U Makedoniji mi se rodila i najstarija kćer... i bilo je još puno toga lijepog i važnog. Zato su moje emotivne i intelektualne veze s Makedonijom neizmjerno duboke i trajne.

• *Koliko ste danas povezani s Makedonijom?*

- I dalje pišem i objavljujem i na makedonskom jeziku i surađujem s tamošnjim časopisima za književnost, ali te su veze sada produbljenje i na društvenom planu, odnosno na planu snažne međunarodne borbe za priznavanje prava makedonske nacionalne manjine u državama kojima su nakon Balkanskih ratova pripali veliki dijelovi makedonskog etničkog i zem-

Aldo Kliman (Bitola, 9. studenog 1950.), hrvatski i makedonski pjesnik, novelist, književni i likovni kritičar, polemičar, antologičar, prevoditelj, novinar i nakladnik. Bavi se i grafičkim dizajnom. Diplomirao je književnost na Filološkom fakultetu "Blaže Koneski" Univerziteta „Sv. Kiril i Metodij“ u Skoplju (1974.). Na istom fakultetu studira i povijest umjetnosti, no iz ekonomskih razloga poslije uspješno završene prve godine napušta studij. Piše na hrvatskom i makedonskom jeziku. Kao novinar radio je duži niz godina na Makedonskom radiju i televiziji te u pulskom dnevniku „Glas Istre“.

U makedonskoj se književnosti javlja 1970. pjesmama i kratkim prozama. Bio je član uredništva književnog podlistka "Koordinati" omladinskog tjednika "Mlad borec" (Skoplje), zatim uredništva makedonskog časopisa za književnost "Sovremenost" (Skoplje), član makedonske redakcije časopisa "Disov glasnik" (Čačak), glavni urednik "Istarske naklade" (Pula), glavni i odgovorni urednik književnog časopisa "Istra" te godišnjaka i zavičajne revije „Jurina i Franina“. Godine 1986. utemeljio je Istarsku književnu koloniju "Grozđ". U Puli je osnovao dvije nakladničke kuće: "Libar od grozda" i Zavičajnu nakladu "Žakan Juri" čiji je vlasnik, direktor i glavni i odgovorni urednik. Bio je višegodišnji poslovni tajnik Čakavskog sabora i direktor i član Uredničkog vijeća antologijske edicije „Istra kroz stoljeća“ koju je osmišljavao i uređivao književnik Zvane Črnja. Početkom devedesetih, na tragu Črnjinih zamisli o objavljuvanju sveobuhvatnog "Leksikona Istre" u okviru edicije "Istra kroz stoljeća", Kliman je s Armandom Debeljuhom i Miroslavom Bertošom radio na pripremama za priređivanje "Leksikona istarske povijesti i kulture" za istarskog nakladnika "Libar od grozda". Kliman je bio jedan od članova Inicijativnog odbora i organizatora Osnivačke skupštine Istarskog ogranka Društva hrvatskih književnika. Godine 1995. pokrenuo je i uređuje reprezentativan niz znanstvenih knjiga "Povijest Istre".

U hrvatskoj je književnosti, paralelno s makedonskom, prisutan od 1982. godine. Zastupljen je u više antologija i pregleda hrvatske i makedonske književnosti. Član je Društva pisaca Makedonije (DPM) i Društva hrvatskih književnika. Bio je jedan od osnivača Makedonskog kulturnog društva Istarske županije "Kočo Racin" u Puli i pokretač i dugogodišnji voditelj tradicionalne manifestacije "Dani makedonske kulture u Istri". Inicijator je i jedan od osnivača te prvi izabrani predsjednik Makedonskog kulturnog foruma utemeljenog 2008. u Puli. Na Racinovim susretima u Velesu 2001. dodijeljeno mu je "Racinovo priznanje" za kulturnu suradnju između Republike Makedonije i Republike Hrvatske.

Ijopisnog teritorija - Grčkoj (Egejska Makedonija), Bugarskoj (Pirinska Makedonija) i Albaniji (Golo Brdo i Mala Prespa), a sada, nakon osamostaljenja, i Kosovu (Gora).

niz godina. Kakva je trenutna situacija u toj branši i kakva joj je budućnost? Koliko je kriza utjecala na nakladničku djelatnost u Istri?

- U nakladništvu sam gotovo puna četiri desetljeća i držim da

• *U nakladništvu ste već duži*

mogu posve kompetentno reći da, što se Hrvatske tiče, položaj knjige i nakladništva nikad nije bio teži i gor. Budući da je kultura sama po sebi u očima anonimnih globalizacijskih moćnika posve nevažna u odnosu na sve ono što se dà izrekłamirati i prodati, tu su filozofiju bijede uspješno ucijepili i u hrvatsku stvarnost, pa se tako knjiga i u nas našla na dnu društvenog interesa, utoliko više što se, s gospodarskog aspekta, i u području nakladništva svim silama nastoji etabrirati samo tzv. "velike nakladnike" dok su srednji i mali nakladnici uglavnom prepušteni sebi samima i tržištu knjige kojeg u Hrvatskoj u organiziranom smislu zapravo i nema. U Istri je situacija nešto povoljnija kada je riječ o zavičajnoj knjizi, premda je i ovdje nakladništvo na samom repu društvenog interesa i brige. Ali, usprkos svemu, ja iskreno vjerujem u budućnost nakladništva u Hrvatskoj, i osobito ovdje u Istri koja je, kao što znamo, kolijevka hrvatskog, glagoljaškog nakladništva i prve hrvatske knjige, "Misala kneza Novaka" iz 1583., dakle, kulturni prostor iznimno duge i nadasve plodne tradicije izvornog nakladništva, dobrih i lijepo opremljenih knjiga i ljudi koji

vole čitati i imati knjige u svom domu, s čime se u mom izdavačkom poslu svakodnevno susrećem.

• *Koliko ste se u svom književnom radu te publicistici doticali Barbanštine i poznatih osoba iz tog kraja i njome se bavili?*

- Izravno se književno nisam bavio Barbanštinom, jer je tip proze koju pišem više orientirana na neka unutarnja intelektualna propitivanja i promišljanja. Ali, kao što sam ranije rekao, mnoge su sugestivne slike i dojmovi iz ovoga kraja iz djetinjstva i mladosti trajno ostali u meni i mjestimice neočekivano izranjaju u mojim kratkim pričama.

• *Imate i novinarskog staža. Zašto se više njime danas ne bavite?*

- Novinarstvo je jedinstven i trajno izazovan poziv, premda sam se njime bavio onda kada ono nije imalo toliko slobode, poleta i važnosti kao danas, što ne znači da nije bilo divnih i značajnih uzleta. Ali kreativni su me i profesionalni putovi poveći u smjeru književnosti i nakladništva koje karakterizira posve drukčija dinamika rada. Radni stol, stolna lampa u polumraku, kompjuter, tišina, spokoj-

no razmišljanje, susret s djelima drugih autora, ponovno proživljavanje uzbudljive kulturne i političke povijesti Istre - sve to nekako više odgovara mom gutenbergovskom unutarnjem biću, i tome sam se s lakoćom i neskrivenim zadovoljstvom prepustio.

Puno ste radili i na povezivanju Hrvatske i Makedonije. Što trenutno radite na tom polju?

- U svom javnom djelovanju u Istri u proteklih tridesetak godina učinio sam sve što sam mogao da što više približim naša dva kulturna prostora. U tom smislu bilo je zapaženih i vrijednih rezultata na obje strane, pa si neskromno laskam da sam i ja bar malo pridonio tome što u Makedoniji toliko vole Istru, cijene njezine prirodne ljepote i osebujnu tradicijsku i umjetničku kulturnu baštinu, a nadasve nepatvorenu snagu suživota i tolerancije; ali i to što se ovdje, u Istri, i Makedonija doživljava i voli kao topli zavičaj ljudske dobrote, bogatog kulturnog nasljeđa i predivne narodne pjesme koje Istrani rado slušaju i pjevaju. Trenutačno sam predsjednik Makedonskog kulturnog foruma iz Pule čija je aktivnost u značajnom dijelu također na tragu svih tih nastojanja.

BARBANSKA POVIJEST: Prof.dr.sc. SLAVEN BERTOŠA, redoviti profesor Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli

BARBAN I BARBANŠTINU PROUČAVAM VEĆ 13 GODINA

Poznati istarski povjesničar prof. dr. Slaven Bertoša dotakao se je i barbarske povijesti. Stoviše proučava je već deset godina, te piše i priprema knjigu na tu temu. Ovaj predavač na pulskom sveučilištu Jurja Dobrile održao je i na nedavnom prvom Memorijalu Petra Stankovića u Barbanu predavanje, a obećao je i pomoći Općini Barban za organizaciju znanstvenog skupa svake godine u sklopu ovog memorijala, koji bi trebao postati jedan od tradicionalnih događaja na Barbanštini.

• *Koliko dugo već proučavate barbarsku povijest i kako to da ste se počeli time baviti?*

- Prošlošću Barbana i Barbanštine bavim se već punih 13 godina, još otkad sam – detaljno analizirajući matične knjige grada Pule za pripremanje moje doktorske disertacije – u tim vrelima uočio brojne zapise o doseljenicima u južnu Istru iz ovog kraja. Kasnije sam Barbansko-rakljanski feud odabran za prvu temu znanstvenog projekta „Grad i selo u Istri od XVI.-XVIII. stoljeća“, u sklopu

kojeg sam, proučavajući ostavštinu nekadašnjeg barbanskog načelnika Josipa Antuna Batela, te brojna druga arhivska vrela, o tome napisao nekoliko radova. Posljednje četiri godine ovim se krajem bavim u sklopu novog projekta „Istarsko društvo XVI.-XIX. stoljeća: povijesne i kulturološke teme“, čiji sam voditelj.

• **Što Vam je posebno zanimljivo u barbanskoj povijesti?**

- Bavljenje ovim područjem nastalo je na temelju mojeg zanimanja za novovjekovne istarske kaštale, kao i interesa za prošlost mletačkih feudalnih gospoštija u Istri i plemićkih obitelji u čijem su vlasništvu one bile. Također bih istaknuo i činjenicu da su na širem barbanskom području nekad postojali sakralni objekti kojih danas nema: primjerice, crkva Majke Božje Sniježne na Pisku, crkva sv. Duniža (Dionizija) na barbansko-mutvoransko-rakljanskoj tromedi (blizu sela Bratulići), crkva sv. Jelene pred Starim Gočanom (20 koraka od ulaznih vrata), crkva sv. Nikole kod sela Regulici (u kraju koji izvori spominju pod nazivom Planja), itd. Iako se o ovim crkvama i njihovoј lokaciji u starim dokumentima našlo malo podataka, detaljnija arheološko-povijesna istraživanja na terenu nisu obavljena, a sasvim je sigurno da bi dala određene rezultate i poboljšala naše još uvijek vrlo oskudne spoznaje o ovim objektima.

• **Čime se sve Barbanci, što se povijesti tiče, mogu pohvaliti?**

- Brojne su ne samo zanimljive teme iz barbanske prošlosti, nego i materijalni ostaci koji na njih upućuju. Za ovu ču ih priliku izdvojiti nekoliko. Iako su mnoge barbanske crkve podignute u kasnom srednjem i ranom novom vijeku, još je u VIII.-IX. stoljeću na Punteri postojala benediktinska opatija, koja je bila vezana za crkvu Presvetog Trojstva. Iz arhivskih dokumenata saznajemo da su početkom XVII. stoljeća na Pisku napravljena solna polja, a lokalitet je bio poznat i kao uzgajalište riba. I solane i ribnjake obitelj Loredan, vlasnica feuda, davala je u zakup. Župna crkva sv. Nikole u novom je vijeku posjedovala raznovrsno blago, a valja istaknuti da je jedan njegov dio bio velike umjetničke vrijednosti, što možemo zaključiti iz sačuvanih inventara. U XVIII. stoljeću je oko

Puljanin **Slaven Bertoša** (13. ožujka 1967.) završio je osnovnu školu i gimnaziju (1985.) u svom rodom gradu. Na Talijanskom sveučilištu za strance (Università Italiana per Stranieri) u Perugi - Corso preparatorio di lingua italiana i Corso di secondo grado: indirizzo linguistico-culturale usavršio se u poznavanju talijanskog književnog jezika, književnosti, povijesti i kulture. Diplomirao je povijest na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (1992.) i na Facoltà di Lettere e Filosofia na Università degli Studi "Ca' Foscari" u Veneciji (1996.). Prije dolaska na Filozofski fakultet, sada Odjel za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, radio je u Sveučilišnoj knjižnici u Puli, tada Naučnoj biblioteci, te u Institutu društvenih znanosti "Ivo Pilar", tada Institutu za primjenjena društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu s Centrom u Puli.

U tri je navrata dobio međunarodnu stipendiju za pohađanje prestižnog Corso Internazionale di Alta Cultura u Veneciji te je dva puta, u okviru međunarodne razmjene znanstvenika, bio na studijskom boravku na Sveučilištu u Macerati. Obavlja istraživanja i znanstveno se usavršava u mnogobrojnim bibliotečnim i arhivskim fondovima u zemlji. U dva mandata obnašao je dužnost pročelnika Odsjeka za povijest na tadašnjem Filozofskom fakultetu u Puli. Bio je član radne skupine Filozofskog fakulteta u Puli za izradu novog studijskog programa prema načelima tzv. Bolonjske deklaracije.

Temeljno područje njegova znanstvenog interesa odnosi se na istraživanje gospodarskih, društvenih, etničkih, vjerskih, a posebice migracijskih i kolonizacijskih prilika u Istri i na Kvarneru u srednjem i novom vijeku (XI.-XIX. stoljeće). Bio je glavni istraživač i voditelj projekta Filozofskog fakulteta u Puli "Grad i selo u Istri od XVI. do XVIII. stoljeća", suradnik na projektu trajne istraživačke djelatnosti "Istarski Hrvati: između potisnuta identiteta i usporene integracije" Instituta za primjenjena društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu te projektu Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli "Prilozi za povijest Zapadne Hrvatske (Istra, Kvarnersko primorje, Gorski kotar)". Sada je glavni istraživač i voditelj projekta Odjela za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli "Istarsko društvo XVI.-XIX. stoljeća: povijesne i kulturološke teme" te suradnik na projektu Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli "Povijest zapadne Hrvatske (Istra, Kvarnersko primorje, Gorski kotar, Lika)".

Kao suradnik Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža u Zagrebu na projektu "Istarske enciklopedije" (2003.-2005.), napisao je 95 natuknica. Član je uredništva časopisa "Historijski zbornik" iz Zagreba, međunarodnog uredničkog vijeća časopisa "Ekonomski i ekohistorija - Economic-and Ecohistory", časopisa za gospodarsku povijest i povijest okoliša" te suradnik brojnih edicija, poput "Croatice Christiane Periodice" i "Povijesnih priloga" iz Zagreba, "Vjesnika Državnog arhiva u Rijeci", te istarskih časopisa "Atti del Centro di Ricerche Storiche" u Rovinju, "Vjesnik Istarskog arhiva" u Pazinu, "Buzetski zbornik", "Acta Histriae" u Kopru, "Zbornik Općine Lupoglav", "Zbornik Općine Lanišće", "Istarska Danica", "Kalendar Franina i Jurina", itd. Član je Katedre Čakavskog sabora za povijest Istre - Pazin i suradnik katedri u Buzetu i Žminju.

Do sada je objavio četiri knjige i više od 200 bibliografskih jedinica, uglavnom izvornih znanstvenih i preglednih radova. Nastupio je na tridesetak domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova.

crkve sv. Sabe u Škitači, koja se prvi put spominje u Istarskom razvodu, sagrađeno groblje. Ono je i danas u funkciji, ali crkve nema, jer je srušena u XIX. stoljeću. God. 1726. na lokalitetu Banjin vrh, u blizini sela Hreljići, na zahtjev tamošnjih žitelja, podignuta je crkva Majke Božje od Zdravlja s pripadajućim grobljem. I stari bar-

banski notarski zapisi pružaju nam mnogo podataka o naseljima, preimenima žitelja i njihovoј etničkoj pripadnosti, a iz njih zapažamo da su stanovnici uglavnom bili Hrvati, posebice po selima, dok su u kaštelu Barbanu, kao predstavnici službene vlasti, boravili i Mlečani, odnosno kasnije Talijani. Od osobite je važnosti

bila i dolina rijeke Raše. U njoj se malo prije propasti Mletačke Republike užgajala riža i dobro je uspijevala, jer su Loredani u proizvodnju prilično ulagali i na Barbanštinu dovodili skupu stručnu snagu iz Venecije i njegove okolice. Bili su tamo važni i mnogo brojni mlinovi, koji su se davali u zakup, a valjalo ih je redovito održavati kako bi mogli funkcionirati. Granica s habsburškim posjedima u Istri, na dijelu Raše ispod Sutivanca, bila je vrlo sporna, jer su austrijski podanici često premještali riječno krito, nanoseći štetu mletačkoj strani. I u okolini Jurićevog Kala neprestano su se vršili ophodi meda, zbog učestalog međusobnog rušenja i uklanjanja graničnih oznaka. Sve do propasti Venecije stanje se nije smirilo. Naposljetku, istaknuo bih i činjenicu da je Barbanac bio poznati istarski svećenik i polihistor Petar Stanković / Pietro Stancovich, „istarški Plutarh“, jedan od najuglednijih Istrana u Europi u prvoj polovici XIX. stoljeća. Istom stoljeću pripadao je i nekadašnji mjesni načelnik Josip Antun Batel, također pokopan na barbanskom groblju sv. Križa.

• *Kada namjeravate izdati knjigu o povijesti Barbanštine i što će sve ona obuhvaćati?*

- Veći dio knjige je napisan, a nadam se da će u potpunosti biti dovršena za nekoliko mjeseci, nakon što u ljetnom dijelu godine obavim fotografiranje pojedinih lokaliteta. Tiskanje knjige svakako će ovisiti o dinamici dobivanja finansijskih sredstava. Neće to biti monografija o cjelevoj prošlosti Barbana

i Barbanštine, nego će u njoj biti obrađene pojedine teme o kojima sam pronašao podatke u povijesnim vrelima (arhivskim dokumentima) i postojećoj literaturi: primjerice, pregled starije i novije historiografije o Barbansko-rakljanskem feudu, podaci o mletačkoj obitelji Loredan – vlasnici feuda, teme iz gospodarske povijesti ovog kraja (oranice, šume, mlinovi, uzgoj riže, riba, sol i sl.), mletačko-austrijska granica u dolini rijeke Raše, ostavština barbanskog načelnika Josipa Antuna Batela, podaci o crkvenoj prošlosti Barbanštine i Rakljanštine, migracijski kontakti Barbanaca i Rakljanaca (primjeri Pule, Buzeta i drugih mesta), Petar Stanković / Pietro Stancovich i ostale značajne ličnosti u novom vijeku, antroponomija i toponimija Barbanštine i Rakljanštine...

• *Koliko je po Vama lokalna povijest proučavana i prezentirana? Je li to dovoljno? Koliko u školama i na fakultetima?*

- Svugdje se u svijetu posljednjih desetljeća lokalnoj povijesti pridaje sve veće značenje, a tako je i kod nas. Smatram da su u osnovnim i srednjim školama nastavni programi povijesti prilično sažeti, pa u njima i nema mnogo mesta za detaljnije proučavanje tema iz zavičajne prošlosti. No, to svakako najviše ovisi i o inicijativi pojedinih učitelja. Na fakultetima je stanje povoljnije, jer novi „bolonjski“ sustav, uveden akademске god. 2005./2006., ostavlja mogućnost uvrštenja raznolikih kollegija vezanih za lokalnu povijest. Kada je riječ o Istri, držim da je up-

ravo Sveučilište Jurja Dobrile u Puli najbolje razradilo ovu koncepciju. Konkretno, na studiju povijesti postoji veći broj izbornih kolegija na kojima se detaljnije obrađuje povijest Istre od prapovijesti do suvremenog doba.

• *Koje biste mlade istarske povjesničare izdvojili i zašto? Ima li barbanskih?*

- Do (ponovnog) otvaranja studija povijesti, u akad. god. 1994./1995., na tadašnjem Pedagoškom fakultetu u Puli, u Istri je povjesničara-znanstvenika bilo svega nekoliko. Brojniji su bili nastavnici i učitelji povijesti po osnovnim i srednjim školama. Današnji mlađi naraštaji – i učitelja povijesti i povjesničara-znanstvenika – uglavnom su bivši studenti Pedagoškog fakulteta, odnosno Filozofskog fakulteta, a danas Odsjeka za povijest na Odjelu za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Kvalitetu njihovog rada nesumnjivo ćemo zapaziti u godinama koje dolaze, a među njima će sasvim sigurno biti i onih s barbanskog područja.

• *Koliko postoji interes za studij povijesti u Puli? Studira li netko s područja Općine Barban?*

- Od osnutka Odsjeka pa do danas, nikad nam nije nedostajalo studenata. To je tako unatoč činjenici da se povijest u Hrvatskoj može studirati na puno više fakulteta (odjela) nego što je to nekad bio slučaj, a nemali se broj studenata odlučuje i za odlazak u inozemstvu (najviše u susjednu Italiju). Povremeno smo uvijek imali i imamo i studente s područja Barbana i okoline.

• *Koju biste preporuku dali mladima koji se žele poviješću baviti kao profesijom?*

- Bez obzira radi li se o predavanju povijesti u školama ili o bavljenju znanstveno-istraživačkim radom, prema poslu koji se obavlja valja imati veliki interes, jer je u životu najgore raditi nešto što se ne voli. Pri bavljenju znanstvenim radom, nužan je kvalitetni i profesionalni pristup, koji svakako podrazumijeva uzeti u obzir rezultate istraživanja do kojih su došli stariji povjesničari. Mladima bih preporučio da ne zaborave da je savjestan, marljiv, pedantan i pošten rad glavni preduvjet za kvalitetno obavljanje posla.

SJEĆANJE NA ŠAJINSKU TRAGEDIJU 9. SIJEČNJA 1944. GOD.

MARIJO PEREŠA - tada je imao 11 god., u pokolju je izgubio oca, barbu i zrmana

NIKAD SE TO NE MORE ZABIT

- Tu večer smo lipo bili svi skupa u hiži. Mi dica smo pošli prije leći. Ja san ima 11 lit, a moji tri brati su svi bili mlaži. Pokle su došli spati mati i tata, i svi stariji. Je bilo oko ponoći kad su ti vragi oko Šajini počeli delati komedije. Su opkolili selo i počeli ud Paulinovih.

Kad su došli u naš korat, z partuna su počeli hitati u hižu; još se poznaju četiri tira zgor barkuna od barbe Mihe. Nan su hitali s puta za u vrtu a pod na ken smo ležali. Mama i tata su nas peljali dolje svaki dvoje dice za ruke; mati mene i Dušana, a tata Martina i Nandu. Poli nas su pasivali metki ča su hitali kroz pod.

Došli smo doli po škalah, a oni su nas čekali na vrati ud hiže z mitraljami i puškama. Unode su nas dicu dali materi i poslali poli šterne, a tatu, zrmana Jakova i barbu Jakova su vrgli posebi. I mi smo sve to gledali, smo bili jeno 20 metri dalje. Tamo smo stali goli na velikom mrazu.

Ubili su nan jenega vola, rastočili 20 tolitri vina, hitali su s puše u bačve, uzeli 2 prasca. Sve su nan po hiži pobrli ča je bilo.

Tri ud njih su oca, barbu i zrmana poslali u hižu. Kako su hodili u hižu, oni su jenega po jenega ubijali. A mi smo sve to vidili; njihova dica, žene i tac, stari čako. Kad su he ubili, pod njima su nažgali voganj i platno na napi kako bi zgorili u hiži. Ali, sriča je i Bog, su došli tri čovika iz Želiski i su nan spasili hižu i njih da nan ne zgore

u hiži.

Pokle smo pošli po njih unutra i smo he ponili van, legli smo he poli šterne. Svi tri unode su ležali; ranjeni i goli, kako mi. Zrman Jakov je zajno umra, Barba Jakov je živija još dan i po; umra je u Puli u bolnici. Mojega oca smo legli na golu zemlju, aš ni bilo ničesa-sve su nan pobrli. Tac je bija ranjen u glavu, niš ni govorija, samo joka. Umra je drugi dan. Cilo vrime smo mi i mati bili š njin.

Dva dana pokle smo ga popeljali na voz u cimitar, tamo su he zapalili u foše. Niki su bili u lancuni, niki u kasuni. Moj tac i zrman su pokopani u kasuni ke je učinja Bože Kolić Tominkin.

Ud nas Jakovinovih je ustalo osan dice priz oci; Lucini četiri, i moja mati je ustala z četiri sina prez ničesa. I nikad to se ne more zabiti.

Pok. MILICA KOLIĆ - tada je imala 27 godina, a u ratu je izgubila brata, Martina Kolića (33 god.), i nevistu Mariju Kolić (32 god.)

SVAKA JE HIŽA NIKEGA ZGUBILA

- Za vrime rata san bila u partizani. U njih san pošla priko Antona Matoše, Ivana Matike i Matauše. Nakon ča je pala Talija, naši su ljudi zašli na čestu i nosili isti partizanima i ljudima iz drugih seli ki su bili u partizani. Vred pokle su došli Njemci, pak su se ljudi razbijali. Njemci su ubijali partizane. Tad su ubijeni Miho Kolić, Josip Brkić, Joakin Duplić i Mate Ukota. Šajinci su i pokle tega pomogli parti-

zane, a Njemci su i dalje hodili u selo. Na 29.11.1943. ita Njemci su nažgali imanje Grge Kolića Jurese, jer su mu sini bili u partizani. Tad su zvali sve nas z Šajini, muške, žene i dicu, poli crikve i iskali da povimo Jakova Kolića Juresu. Mi smo rekli da ne znamo niš, a oni su strašili da će nažgati nas i naše hiže.

Vred pokle tega su partizani frmali cuker u Ceru i poslali ga priko Šajini naprid. Frmali su kućera (onega ki je pelja cuker) i konje, i dopeljali hi u Šajine u Kapeljaniju, onda su hi puštili da gredu naprid za Vodnjani. Kad su Njemci doznali za to, došli su u selo da ga nažgu, da učine ono s čin su nan prije zastrašili. Njemce su pomogli talijanski, ali i domaći fašisti.

Večer prije nego su nažgali Šajine, ja san bila vani na česti s susedom Randon Matošić. Obe smo bile u sekiri ča će se desiti i ča će biti s nas. Cili su Šajini bili u strahu. Tad nan je Jakov Kolić Marijutin reka da je bija poli Ane Borule Beličke i da je tamo vidjija moga brata Martina. Ja san pensala da je on poša kja z sela, u Valturu. Za je usta kako se drugi dan fašisti ne bi pitali kamo je poša. Oko 11 ur navečer smo ja i moja sestra Ana pošle spati. Vred pokle smo čule kako hitaju mine, pak smo se skrile uzad postelje.

U to su vrime Njemci bili i poli nas. Ubili su mog brata Martina i ženu mu Mariju. Oni su uzad sebe puštili četvoru malu dicu, a najmlađa od njih, Milena, je tad bila ranjena, jer je bila materi u naručju kad su je ubili. Kad smo ja i Ana došle dolje, sve je već bilo finjeno. Ja san uzela malu Milenu Mariji iz ruk i dala je svojoj materi. Kako san bila sva u strahu, pensala san da je Mariji slabo. Govorila san joj neka se digne i provivala njoj pomoći. Ma je bilo kasno. Umrla mi je na rukama. Pokle tega smo se mi, cila fameja, skupili u konobi. S nas su bila i mala dica pokojnega mi brata, ka su sva od straha drhtala. Moj tac Mate je poša u štalu da voli ne zgore, jer su Njemci i nju stili nažgati, ali nisu mogli jer je bija mraz. Pak je poša u hižu. Tad su joped hitili minu, u vrata hiže. Moj tac je tad bija poli barkuna, pak ga je voganj čapa i staklo rasiklo. Ja i Ana smo pošle viditi kadi nan je tac. Kad smo došle tamo, vidile smo ga kako gasi robu z sebe. I mi smo počele gasiti. Njemci su s česte hitili novu minu, i to na šternu, jer smo ž nje uzimali vodu za gasiti. Ma mi nismo frmivali, dok

nismo ugasili. Njemci su pokle joped došli, tuckali su na vrata i iskali da njin dopremo. Nidan ni stija dopriti, pak su pošli kja.

Dva dana pokle, na 11.1., svi su Šajinci pokapali svoje mrtve. Nas je barba Tome Kolić Tominkin popelja s kravami na vozu na groblje u Škitaču, kadi smo hi pokopali.

U fameji smo ustale ja i moja sestra Ana, četira dica (Fuma, Bažilijo, Libero i Milena) i moj tac Mate i mati Luca. Pokle je bilo jako teško. Najgore je bilo za malu Milenu. Njoj je tribalo mlika i cukera, a mi tega nismo imali. Barba Tome nan je pomoga i svaki nan je dan dava kvarat od litre mlika, a cukar su moja mati i mala Fuma hodile moliti po drugima seli (Bičići i Orbanići) za malu Milenu. Teško je bilo cilen selu. Skoro da ni bilo hiže ka ni nikoga zgubila. Svaderi je bilo po par mrtvih. Teško se je bilo navaditi da hi ni i bez njih. Čuda vrimena je pasalo pokle, ma svi se još vajk svega domišljamo kako da je bilo samo učer.

Pok. DANICA BULIĆ - tada je imala 17 godina, a u ratu je izgubila barbu, Mirku Bilića (34 god.), i brata, Mihu Bilića (12 god.)

MRTVE SE PELJALO NA VOZI

- Bila je subota. Ja sam šuprešivala i stavljala robu na kantri-du. Baba, mati, brat i barba su se grijali. Pensali smo samo na lipo. Tad još nismo ni znali ča nas čeka. Oko 10 i po smo pošli ležati. Prije nego smo zaspali, su nan došli hitati u hižu. Svi smo se iznenadili i prenuli. Moja je mati doprla vrata i svi smo zašli vanka da ne zgorimo živi. Samo moj brat Miho ni riva. Kad su hitili bumbu, on je bi-

ja u hiži, svega ga je rastriljala, a mati je brala u traveršu ono ča je od njega ustalo. Ubili su mi i barbu, Mirku Bilića. Kad se je to desilo, ja san bila zuz nje-ga, i mene bi bili ubili, ma san se čupla poli barbe, pak nisu. Sestra mi je bila ranjena, komoć smo je rivali popeljati živu u bolnicu, pak je ustala živa. Moja baba je steši bila ranjena, ma nju nismo peljali u bolnicu.

Pokle san hodila bosa po selu. Prvo san pošla poli Borulinih. Svaderi je bila žalost, tamo steši velika. Mati i tac su bili mrtvi, a svih pet dice ranjenih. Po cilen smo selu hodili, svaderi su bili po dva, tri mrtvi. Poli Paulinovih je bilo pet zgorenih (tac, mati, Luca i dvoja dica, Pave i Mate, ma oni su već bili oci). Van su rivali zaj i spasiti se dice, neviste i sestra. Svaderi je bilo grdo, po svih hižah, ni se znalo kadi je huje. Poli Kolić Ive i Foske su tri bili mrtvi, tac i dvoja dica, Roža je imala oko 4 lita, a Bepo 5 ili 6 lit. Oni su se hranili pod kolce, pak su hi tamо ubili. Mihu i Matu su par večeri prija uzeli fašisti, pak su bili u Puli u pržunu kad se to desilo. Bila san i poli Kolić Mate. On je zgubija sina i nevistu, a bila je ranjena i mala Milena ka je bila materi u naručju kad su je ubili. I poli Kolić Ane su došli u hižu, ubili su dva brata. Jedan je bija mlad, Marko se je zva. On se je stija spasiti, pak je počeja bižati, ma su ga čapali poli komunske šterne i tamo ubili. Ubili su i Ivu Kolića Juresinega i sina mu. Ustali su mala dica i mati. Mladi Ive je uzeja kračun s portuna da će se boriti s Njemci, ma ni riva jer su i njega ubili. Poli Glavaščkinih su ubili oca i sina, mlađi Ive Glavašić se je zataja tako ča je leža mrž mrtvima dok nisu zasvin pošli kja. Poli Glavašovih su steši ubili oca i sina, ostale su same dvi stare žene, stariji su brati bili tad nidi zarobljeni, pak hi ni bilo doma.

Pokle je bila velika siromaština. Smo hodili pekljavajući, brižne žene za dicu po seli da in ki da kakova štracu za obući. Seno su nažgali, krave pouzimali, a oni kima su ostale nisu hi imali s čin hraniti. Moja je mati popeljala sestri kravu u Betigu da njoj preživi. U pomoć su nan došla sva sela, Glavani, Škitača, Trlji i Bičići. Glavanci i Bičićanci su nan pomogli i zakopati naše mrtve. Kopali su grobe i peljali mrtve na voz u Škitaču. Kas tad ni bilo za kupiti. Ko je imao ki kakova dasku, u nju hi je zakapa. U Pekici su mrtve vrgli u filu, Glavaščkine steši. Bilo je grdo, jako grdo.

Našim starijima nije bio lago-dan život na selu. Ne samo da su se morali mučiti na kampanji, živjeti u velikim obiteljima, bez privatnosti i komfora, nego su isprobali i strahote Drugog svjetskog rata. Jedna od njih je i Marija Marčeta iz Borinići, koja je rođena u Filipani 1928. godine u obitelji Kliba.

• Kako ste proveli djetinjstvo?

- Filipana je nikad bilo super selo, ali je propalo. Vojska ga je uništila. Smo imali crikvu, školu, sve smo imali u selu. Dice je bilo puno. Dvanaest nas je bilo samo ki smo bili jenega lita rojeni, a sad smo samo tri. Jena je u Francuskoj i jedan je u Bričance uženjen, a živi u Puli. Ti drugi su umrli. Kadi san ja rođena, u kortu nas je bilo 26. A sada je samo jena žena i ta je udovica. Dva barbe je imao tac, ki su ustali tamo živit. Moj did je imao šest brati i jenu sestruru. I ti dva barbi su imali sine uženjene i unuke, a nas je bilo tri brata i dvi sestre. I svi smo, da mi uprostiš, ticali se z guzicama kada smo pasivali kroz kortu, jer su se vozi raskrgivali, nakrgivali. Dopeljali su pred vrata kumpir, cuke, šenicu. I ko si stija u tezu pasat, magari je bija velik korat i velike hiže, bila je gužva. Ali svi smo slagali. Lipo je bilo moje ditinjstvo. U ples smo hodili, a jutro rano na zornice. Pokojna baba bi nas bila zvala. Bi bila skuhala palentu dok smo došle. Ala paka bimo pokle pošle drugo delat. Vajk bi nas putili ča je tribe delat. U Filipani je vajk bija ples. Tote su došli mladići iz svih kraja.

• Gdje ste išli u školu?

- Pohađali smo talijansku školu na placi u Filipani u privatnoj hiži. Tamo su hodili Filipanci i Prodoljanci skupa. Pohađala san veliku i malu školu. Finila san četiri razreda talijanske škole. U toj nas je školi bilo dosta, samo mojih vršnjaki je bilo 12. A tako je bilo i u Prodolu. Tu je uvečer delala učiteljica Dorina Cukon. To je bila škola za divojčine. Pak nas je vadila plesti, šiti, kuhati. Jako je bija prava i razumna. Mi smo bile tri ke smo se zalagale. Ona se je ženila, pak smo njoj rabile, jer je vidila da nan je drago delat u rukah. Smo njoj rakamivale, plele. Onda je doša rat i škola se frmala. I onda je tribalo pomoći u ratu.

• Koliko je Filipana bilo veliko selo kada ste bili dijete?

- To je bilo pasanih pedeset broji. Svaka hiža je imala pet-šest dice. Doša je rat i jako he je čuda poginulo, a ti mladi su pošli u Pulu. Niki su

OSAMDESETOGODIŠNJIĆI: MARIJA MARČETA iz Borinići, rođena 1928. god. u Filipani

U BORINIĆI OD 1947. LITA

dobili stan u Puli od Uljanika. Niki su pošli u Taliju, Merike... Na sve su kraje pošli. Malo he je pošlo, velika većina je nažalost ubijena za vrime rata.

• **Do kada ste živjeli u Filipani?**

- Do kad san se uženila. A uženila san se ud 18 lit. Premlada san bila. San došla u Boriniće za svetoga Valentina 1947. lita. Sad će biti 64 lita da san ode.

• **Kako ste se upoznali sa svojim suprugom?**

- Moj muž je bija uru daleko od nas. Oni za sve spadaju pod Barban, a mi za sve pod Vodnjan. Moj muž je bija u Nemačkoj u logoru z jenin iz Filipane. Njemu je moj muž bija kum.

• **U kojem logoru su bili?**

- Bili su u Görlitzu. To je bija veliki logor na konfinu od Poljske. Tamo su bili Nemci, Francuzi, Ingleži, Rusi, Merikani, svi vojnici ča su tukli. A prije je bija u drugih malih logori. Su ga primištali z logora u logor i su ga činili delat. Tri i po kilometra ujutro i tri i po u večer su morali zgračati snig. A više, je reka, da su ga ramena bolila ča mu je zajno drugi meja na ramena.

• **Koliko je dugo vaš suprug bio u logoru?**

- Otkad je Talija kapitulirala do kraja rata. On je poša kako talijanski vojnik u Švicarsku i pak su partiili za Pizu, jer on je bija avijacija, a tamo je bila glavna baza od aerodroma. U Padovi, po noći, je frmala makina s kon su hodili u Pizu, aš da je Talija kapitulirala jutro rano u pet ur. Ontra he je jedan oficir popelja u jenu kazarmu. Reka je da je to svitlilo unutri, da je bilo jako fino. Nika škola da je morala to biti. Pak su se smistili di su mogli onoliki. Ontar da njin je reka neka se naoružaju, jer da su već Nemci onde i da su he okružili. I onda njin je reka neka se svi razoružaju i neka se ležu doli pod noge. I ontar su he opkoli li i razoružali i su he popeljali u logor u Mantovu. Dvajset i dva miljara naših ki su spadali pod Taliju iz Zadra, Rike, Pule, Trsta, i Talijani je bilo š njima, su tamo finili. Do oslobođenja su bili po tin radnin logori. Nemci su he mučili da se zapisu da će poj u rat kako dobrovoljci, ali oni su volili umrit nego pojti š njima. Najprija su delali u fabrikah, a pokle su he dali delat na frontu. On je bija u Dresdenu, kadi he je 33

miljare u jenu noć poginulo. On bi bija reka, sve to ča je tote i ča se događa, to su sve sitnice. Nikad nisu prestali bombardirat. Jeni bi loprani pošli, drugi bi došli. Njemu su svi lasi bili popadali i to ni bilo lako podnest. A je reka da su bumbe padale non stop, da su mrtve krave i konji plivali, to da je sve vonjalo.

• **A kako se vratio kući?**

- Tri miseca je hodija na noge, nakon ča su ga oslobodili iz logora do doma. Nisu se mogli tornat z vaguni, jer su mosti bili prikinuti. Ali vrag njin i da mira, dok se nisu tornali.

• **A gdje ste vi bili za vrijeme rata?**

- Ja san bila doma i bila san član SKOJ-a. Ča su mi ordinali, to san dela la. Hodila san okolo noseć poštu dan i noć. S namon su po bunkeri spale mlade političarke ča su bile po terenu. I ne samo s namon, nego i s mojon sestron. Smo imali jedan bunker u jenen kupu od škalja. I danas su u Opatiji i Puli žene ke su s namon tamo spale. Onda se ni gledalo koliko lit imaš, nego samo da si od pomoći. Nanke me ne pitaj koliku san poštu nosila i koliko san hodila. Poli Škicini smo imale najviše strah pasat za poj na Bembinu križinu. Aš poli Škicini je put za poj na Krmed i ononde su Nemci imali baraku na samoj prugi. A pokojna Marija Nadenička brižna bi nas bila nahranila i vrgla u bunker. A mokre smo bile kolike pute. Smrikve bi naložila da se usušimo. Jedanput nismo mogle pasat, aš su hitali.

• **Koja je bila najopasnija situacija u kojoj ste se našli?**

- Jedan čovik je ima tri sina u partizani i žena mu je umrla. I sad da je triba ten čoviku pobrat ulike blizu Fažane. I smo pošle ujutro na četiri ure, ne samo ja, nego nas još pet-šest. Zdol puta su bile ulike ča smo brali, a zgor puta je bija kažun i druge ulike. A poli tega kažuna su bila tri naša partizana i su čitali novine. Niki špijuni su he vidi li i su javizali fašište vodnjanske i došli su fašišti hitat u nje. Dva su se brižni zmakli, a jenega su ubili. A mi smo bile zajno priko puta. Ali nisu oni gledali kega će zadir. Oni su brižni ušli mrež nas i fašišti su hitali na nas. To su nan profudili borše. Ti put san se bila jako prenula. A ubili su jenega mladića ki je bija z mojin mužen u militaru. Oni su se dobro slagali i skupa su kantali, jer je moj muž jako volija kantat.

• **Kakav vam je bio život odmah nakon rata? Da li ste se negdje zaposli li?**

- Da, z vrgnjen san se zaposnila, i z matikon i vilami i jarmon i želiznima kambami. Moj muž je dela na Štalijah. U Boriniće san došla u novu hižu. Hiža kadi stojin je uzidana 1938. lita. A pokle smo došli ovamo živit, smo uzidali šternu i lušjeru. Stali smo z roditeljima od mojega muža. Š njima san učinila kornar lit. Vajk san bila u kampanji, po njivah. Kad san došla doma bin se bila sila, i kada bin našla doma sve pronto, bin bila kuntenta. Moja sekrrva bi mi bila rekla „Samo ij i pij, neka mu vrag sriču poji“. „Ne hoj prez ručenja u de lo i ne hoj bez većere spat“, bi mi bila govorila. Doka mi ni grdo rekla. A čuda smo mi tega provale. Četvore matere dicu smo zgojile. Do šest lit, ne mig a do 18. Najprije san ja imala sina i šcer, pak se moja šči uženila, pak je imala ona sina i šcer. Pak je njoja šči imala jenega malega, pak smo njega zgojile. Pak se uženija moj sin, pak jopeda je tribalo i njemu pomoć.

• **Kako uspoređujete današnji život i onaj nekada? Vam fali fizički rad?**

- Kada je vrime, ja ne moren stat u hiži. Altroke mi fali. Ja ne moren sidit. Pojden u podne ležat i se ustanan na dvi i po i onda iman tote svoje kokoše i telefon. Kolike pute biš si delo učinja, ali te zove jedan, pak te zove drugi. A jezik iman jako lak. Sama stojin, aš muž mi je brižan umra pred šest lit. Još je čuda dura na ono ča je prova.

VAJKA GRENA NA SRIDU

Kada je prvi put pobijedio na Trci na prstenac, mladi Punterac Alekса Vale bio je prava zvijezda Barbana i šire i to ne samo u kolovozu, nego i mjesecima kasnije. O toj se pobjedi pričalo danima na daleko i široko i gotovo da nije bilo osobe, bilo od samih natjecatelja, organizatora Trke, žitelja Barbanštine, a i šire, koji se nije radovao što je Alekса pobijedio na toj Trci. Bilo je to prije četiri godine, kada je Alekса prvi put nastupao na ovom viteškom barbanskom natjecanju, nakon što je godinama pokušavao ući u klub najboljih i bio je najmlađi među natjecateljima. A kada mu je to uspjelo, pokazao je sav svoj talent za Trku. Već se tada znalo da je nova zvezda rođena. A to je ponovno potvrdio na prošloj Trci na prstenac, kada je ponovno postao slavodobitnikom, kada se Diminićeva skulptura Ptica-prstenac ponovno, u samo četiri godine po drugi put, našla u njegovim rukama, a prijelazni mu je štit uručio predsjednik države, dr. Ivo Josipović.

• Je li bilo ljepeše pobijediti prvi ili drugi put?

- Lipše mi je bilo prvi put. Nikako je atmosfera bila posebna. Onda san bija prvi i najmlađi i svi te vole. Iman osjećaj da san zgojen među njima svima i da je onda bilo drugačije. Ja i moj zrman Marko svaki smo dan hodili u štalu, i po par puti na dan, ne samo kada je bija trening. To je bilo ništo pod obavezno. Nismo hodili na more, jer nas je to vuklo. Želja je bila velika. Nadam se da će Marko ponovo početi jahati i da ćemo ponovno u tandemu zajahati kao 2007. kada san pobjedila. Onda san bija kuntenat. Mene za to razdoblje vežu jako lipe uspomene. Želim i mlađim generacijama da im bude kao ča je tada bilo meni i Marku. Drugo lito san bija tu nidi, i treći put isto san bija u vrhu. Pokle je došlo ovo četrti lito i opet san pobjedija. I ova druga je pobjeda bila slatka, ne moren reći da ni. Bija san ponošan na sebe. I dalje ću tako nastaviti i vidit ćemo ča će bit.

• Kako je došlo do pobjede drugi put?

- U prven trku mi se desilo ništo ča paran da mi se nikad više neće desit. Izbjija san prstenac i onda je letjala nikih sedan - osan metri. Onda san ga vidija, odjedanput se stvorija sprid

mene i pokuša san ga opet zadit, ali nisan riva. Drugi trk san zadija sridu, i treti trk san usta pridzadnji i onda san zadija još jenu sridu. Čeka san da zadnji pasa i to je bilo to. Zadnji je bija Petar Benčić, ki je ima tri i pol punta, a ja san ima tri. Ja san na kraju zadija sridu, a on dva punta.

• Na tebi se vidjelo, kada si prolazio zadnji put ispod prstanca, da ćeš pobijediti. Jesi već tada nešto predosećao? Jesi li imao tremu?

- Ne, niman tremu, isključim se totalno. Vidin samo prstenac i koncentriran se samo na jahanje i gađanje. Ustvari nisan toliko koncentriran na jahanje, koliko na gađanje, jer kad treniran s dobrin konjen siguran san da će on pasat i da se moren usredotočit na gađanje. Evo, baš san griza i riva san na kraju zadit tu sridu. Hodija san na sve ili niš. Ja nikad ne gađan, da ču sad uzeti dva punta i bit će dobro. Gren na sridu, pak ča bude, bude.

• Koliko dugo se pripremaš za Trku?

- Jašen tokon cilega lita, a za Trku se pripreman misec, do misec i po prije. Gren pomalo na stazu, šetan se, jašen. Ne gađan svaki dan zbog konja i zbog svega. Ja pripreme odijelin, pa iman pripremu gađanja, pripremu konja i sebe da ne pretjeran i da možda ne napravin niki kontraefekt. Čuvan i šparan tega konja, jer konj se isto štufa i bude revoltiran i neće više delat isto. Kad se zasviri i kada moraš krenut, taj konj samo ča ne eksplodira od treme i uzbuđenja, jer zna ča ga čeka i to mu je stari film. Raspali tih stotinjak metri i onda se frma i torna. I sto puti tako. I onda i konj vidi da tu ništo ne štima.

• Koliko je onda optimalno prije Trke s konjem vježbati gađanje?

- Mislim da je misec dan dovoljno, ali barem dva – tri puta na šetimanu vježbat. Dakle, nekih 10 do 15 treninga bi bilo dovoljno da se to gađanje usavrši.

• Kako sebe pripremaš za Trku?

- To su fizičke pripreme. Tribaš jahat da nimaš upalu mišići, tribaš vježbat kontakt s konjon, sjedište... Tribalo bi vježbat i nike osnove dresure da konj kasa, galopira, da je u naslonu. Onda se gre kolektivno na teren iz stale. To je možda najlipša stvar. Lipo je kada gremo svi skupa po terenu, kada svi skupa galopiramo.

• A psihička priprema?

- Čovik se triba samo skoncentrirat i sabrat da bi da sve od sebe koliko more, da se to odradi čim bolje moguće. Ipak se puno vrimena uloži za onih 30 sekundi ke tečemo.

• Budući da si u četiri godine dva puta pobijedio, s razlogom te se može zvati talentom.

- Ne bih reka da san talent. Samo je niki nagradja moj trud i moje uloženo vreme. Forši to samo jako želin.

• Misliš da drugi to ne žele dovoljno?

- Ne, ne mislin to. Forši je stvar u temu da ja to jako, jako želin.

• Kako drugi natjecatelji gledaju na tvoje pobjede?

- Vajk me pitaju - ma kako si zadija onu drugu sridu - ili tako ništo. Da moren objasnit kako i ča je to, triba bih pobijedit barem još pet puti. Nakon one prve pobjede, mislijan san da će mi biti jasnije kad pobedin drugi put. Ali još mi ni jasno kako pobijedit. Tu se niz okolnosti mora poklopiti da se dobije jedan takov dan i takov rezultat.

• Koje su tvoje daljnje želje nakon dvije pobjede na Trci?

- Želija bih bit vajk kvalitetan, a kada to više ne buden, da se prestanen natjecat i da preuzmen niko drugo dešlo u toj Trki, jer će ga vajk bit. Želja mi je i da vajk buden dostojan svojega imena i prezimena i postanem barem trostruki slavodobitnik. Već kada san na po puta. Ako mi život dozvoli da moren toliko trenirat, da moren dobit još jedanput, biti ču jako kuntenat. Volija bih jedanput pobijedit i na Vitici,

mada izgleda da me ona dovoljno ne motivira. Taj dan se ja na niki način pri-preman za nedilju, jer su slične okolnosti. Ipak je Trka različit dan od svih. Pravila se mijenjaju i tada je to ništo drugo.

• Znači li to da te ona silina ljudi u gledalištu dodatno motivira?

- Moguće. Možda zato jer je to sada taj dan, jer je to ta Trka na prstenac. Tad je to bitno. Jer je to samo taj dan i samo je tih 30 sekundi trke na prstenac. I opet to je dio povijesti. Evo, ja sam pobjedja 2007. i 2010. i nikad nidan više neće ta dva lita pobjedit. I tako se upečatiš u dio povijesti, u dio svoga rodnega kraja. I opet je to jena tradicija i imaš na životu sve one ljude ki su tu živili i bili od početka u Trki. I imаш osjećaj da ćeš je održat za buduće naraštaje. Evo, to je taj osjećaj. Lipo je biti dio tega i imat osjećaj da to živi dalje, funkcioniра, reste i bude bolje, veće i teže. I naravno da postaviš neke kriterije, digneš malo prečku i da nasljednici imaju više dela.

• Za razliku od 2007. godine, prošle si dobio i prijelazni štit koji ti je uručio predsjednik države Ivo Josipović. Kako si to doživio?

- Ni me to toliko taklo, koliko sama trka. Svaka čast ča je gospodin predsjednik nazočija prošlogodišnjoj Trki, i našoj fešti i uručića mi nagradu. To je sigurno velika čast. A velika je počast i Ptica prstenac, prijelazna skulptura Josipa Diminića, ku je do sada puno slavodobitnika i ljudi imalo u rukah.

• Koga od mlađe generacije jahača gledaš kao talenta u Trci?

- Svaki je po meni talentiran koliko on to želi. Mislim da je sve stvar želje, a ne talenta. Možda igra tu nika nijansa nečega, ki ništo brže i bolje more skužit, ali to je jena vještina koja ne iziskuje niku veliku talentiranost. To je sve rad i predznanje koje ti niki more prenest ili nadogradit. Mislim da je tu volja pojedinca najbitnija da bude kvalitetan, da bude uspešan i radnik.

• Koji ti je uzor od starijih jahača?

- Uzor mi je pok. Vazmoslav Vale, četverostruki pobjednik Trke na prstenac. Ja i on smo iz iste obitelji. Naša obitelj i braća Bruno, Mario i Aldo Kožljan držimo trećinu trke po pobjedama. Zanimljivo je da je Vazmoslav pobjedja 1986. lita kada sam se ja rodila, a ja sam pobjedja 2007., kada je on preminuo.

MLADI ZALJUBLJENICI U FOLKLOR I TRADICIJU: LUKA BATEL iz Bateli, 21 godina

FOLKLOR, KAMPAĐA I BLAGO - MOJE NAJVEĆE LJUBAVI

kod Karla Špade?

- Jenu subotu jutro sam u Barbanu sta barbu Romana Broskvara i tako sam ga pita, pošto je on u temu bija od vajk, kega bi se moglo pitat da me nauči. On mi je reka ni problem, budi navečer pronat i ja će doj po te. I on me je popelja poli barba Karle i tako je to počelo. Malo pomalo i pokle san hodija malo po smotrah i nastupi. On me je naučija mih i pokle mi ga je bija i načinija.

• Koliko je trajalo tvoje školovanje?

- To ni bilo svaki dan, nego koliko smo čovik i ja imali lazno, jer sam bija u školi. Ali bimo se bili našli uvečer, tako po uru i pol, dvi. Nike pute je to bilo dva puta na šetimanu, nike pute tri, nike pute nanke jedan put. Neka je sve skupa to trajalo dva mjeseca. I tako smo do danas ostali pretelji.

• Što ti je bilo najteže naučiti? Kako je izgledao vaš prvi sat poduke?

- Prvi put kada sam doša, on mi je da mišnice i mi je pokaza skalu kao osnovno, ki prst kamo gre i kako triba puhat. Kada sam to usavršija, mi je počeo kazat malo te muzičke rečenice, takt po takt. Triba imat sluha, ali najviše želje. Ako je želje i sluha, onda se to more naučit. Mih je najteže za naučit, a to drugo sve je lakše.

• Kako vježbaš svirku na mih? Kako vježbaš pluća?

- To je bilo na početku. Pokle kad se čovik navadi, ni to problem. Svaki početak je težak. Najbitnije je uskladit prste i mozak da bude vajka takt, da se more plesat, i onda to gre.

• A tko te je podučio sviranju roženice?

- To sam sam naučija. Počeo sam sam z jenin prijateljom Marinetom Benčićem. On mi je malo pokaza i

• Kako si zavolio folklor i počeo svirati na narodnim instrumentima?

- A kako sam počeo. Ča ja znan. Mi se para da sam počeo kada sam bila u osmen razredu. Nidan u fameji ne sviri, pa me ni to ponukalo, nego sam ja prvo počeo. Nagovori me ni nidan, nego ja sam nikako vajk od malega to voljia i vidit i poslušat i tako sam se bila odlučja provat. Prvo sam naučija svirat na mih i to poli barba Karla Špade u Špadići. On me je počeo vadit i tako smo se malo po pomalo koju večer, kada smo imali lazno, našli.

• Tko ti je preporučio poduku

pokle san se pomalo vadija sam.

- **Što ti je draže, mih ili roženice?**

- Lipo je čut mih, ali nikako čut roženice i harmoniku, to mi je steši liplje. Kada smo u kampaniji i po nastupi, vajk svirimo roženicu i harmoniku. Još bih se rad navadit svirit klarinjet.

- **Osim svirke, znaš li i plesati? Jesi li nastupao u folkloru kao plesač?**

- Da, znan i plesat, jer san bija član folklora još u osnovnoj školi. Čuda je laglje svirit ko znaš plesat i ko znaš figure plesa i ča je prebiranje, valcat i vrtnja.

- **Kako su tvoji vršnjaci gledali na tvoj entuzijazam za folklorom, budući da to i nije baš toliko moderno?**

- Od mojih vršnjaki, ni bilo ninge ki je to zna. Mi smo svi tu domaći i pretelji i svaki bi ti bija reka, svaka čast i samo naprid, jer je to ipak naše i triba da gre napred.

- **Gdje najradije nastupaš i zašto?**

- Od nastupi tu u Istri mi je

najbolja Jakovlja u Kanfanaru. Ja iman doma čuda blaga i vajk san u kampanji i ja bih voljia da ta naša starina gre napred i da se to ne zatare. Čuda ljudi ti povida kako je nikad bilo i kako se nikad delalo, i kako su bili mučni, a danas kada imaš traktore te ni volja delat. Tako da mi je tamo najliplje, pogotovo kada sidemo na voz z voli i pasamo kroz Kanfanar svireć na harmoniki i roženicah.

- **Da li si ti nekog podučavao svirci na roženici ili mihu?**

- San, vajk niki pita i vajk se nikega ništo navadi. U Savičenti je već treto ili četrto lito da budemo svaku zimu tamo z školskon dicom i učimo he. Škoda da se to zatare. Dobro je poslušat i drugo, ali to je nikako naše i najdraže.

- **Koliko je folklor postao popularan van smotri i nastupa?**

- Mi svirimo i plešemo i po piri. Prija to ni bilo tako, ali u zadnjih par let dosta san piri pasa, ča po danu, ča po večerah. Učinimo dva plesa i dvi kante. To je postalo popularno. Nisan čuda u ten da bin moga reć da li je bilo prija tega više ili ni. Samo moren reć da se to sigurno neće zatrt, aš je

dosta mladih zainteresiranih i za ples i za svirku i za kanat.

- **Koga posebno cijeniš od istarskih svirača?**

- Svaki ima svoj način na ki sviri. Kršanci su najbolji, ali oni imaju svoj način na ki svire. Svaki kraj ima svoju verziju balona.

- **Čujem da jako voliš kampanju i domaće životinje. Čime se sve baviš?**

- Delan kampanju za sebe. Blago mi je drago, više nego kampanja. To i folklor su moja ljubav. Tu nidan okolo od mladih ne dela, ali meni je to gušt. To mi ne bi rabilo, ni držat ovce, konje ni tovare, ni krave, ni da se na pet ujutro moran ustat i sve nakrmit i pokle se poj na delo. Imamo ovce, kravu, kobilu i jenu tovaricu. To mi je vajk bila želja imat, jer se sjećan da ju je imala jena naša suseda i s tin je vajk peljala. Meni je to vajk bila želja imat. Kada san bija mali, vajk san hodija poli nje da je pušti i da se utače. Kad bin to vidija, to mi je bilo sve. To je sve radi gušta, a ne radi potribe i nidan me ne tira. Kada bi čovik sve skupa gleda, to je više trošak.

Srićan Vazam žele Vam Općinski načelnik i Općinsko vijeće Općine BARBAN

Općina Barban

www.barban.hr

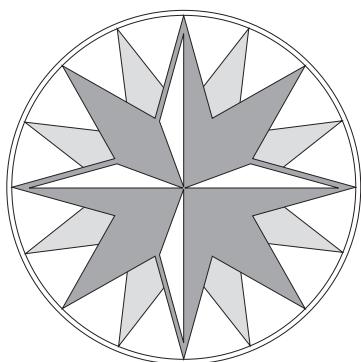

VETING d.o.o. Pula

GEODETSKO-KATASTARSKI POSLOVI

veting@pu.t-com.hr

Tino Verbanac, ovlašteni inženjer geodezije

Vinogradska 30, 52100 Pula
tel.: 052 / 394 700, fax: 394 701

trgo/metal

PROIZVODNJA I TRGOVINA D.O.O. - SUTIVANAC

Gorica 11b - 52341 Žminj * tel./fax: 052/567 209
www.trgometal.info * e-mail: trgometal@pu.t-com.hr

Izrada i montaža čeličnih konstrukcija

- Usluge:
- autodizalice
 - kamionske dizalice
 - samohodne platforme

Maloprodaja elektromaterijala i
kućanskih aparata u Žminju - tel.: 052/846 387

AUTO BAGGIO

vl. Draženko Barisa
AUTOLIMARSKI I LAKIRERSKI
OBRT
TRGOVINA AUTODIJELOVIMA
ZA VLASTITE POTREBE
Rebići 11, 52207 BARBAN
tel./fax: 052580 420
gsm: 098 665 435
e-mail:
drazen.barisa@inet.hr

FRIZERSKI STUDIO »JASNA«

Radno vrijeme:

PON, SRI, PET **8⁰⁰ - 15⁰⁰**

UTO, ČET **13⁰⁰ - 20⁰⁰**

SUBOTA **8⁰⁰ - 13⁰⁰**

Umirovljenici 10% popusta

Barban 1, tel: 052/ 567 245

MOB: 091 251 8994

NOVOOTVORENI * frizerski studio * NA PLACI

vl. Mladen Trošť

Obrt za prijevoz tereta i iskop zemljišta
Obrt za popravak motornih vozila

TROŠT TRANSPORT

Mavrići 26, BARBAN * tel.: 098 226 030; tel./fax: 052 567 481

ROJNIC PRIJEVOZ

OBRT ZA PRIJEVOZ TERETA U UNUTARNJEM I MEĐUNARODNOM
CESTOVNOM PROMETU

Poljaki 23, 52207 BARBAN

Gsm: 098/367 455; Tel.: 052/567 150; Fax: 052/567 041

E-mail: vedran.rojnic@inet.hr

ARIMPEX d.o.o.

agencija za promet nekretninama

tel. 0959029889 Dean
dean.koroman@miracolina.hr

tel. 0959074188 Sandra

Gostiona PRSTENAC

vl. Suzana Žufić

Barban 60, 52207 BARBAN

telefon: 052 / 567 019

TRGOVINA MJEŠOVITE ROBE

ZAMELI

Tel./fax: (052) 567-624
382-217
382-218

Prodavaona:
Barban 9
52207 BARBAN

- ZASTUPSTVO ZA STIHL I
VIKING UREĐAJE

- SJEMENSKA ROBA

- GNOJIVA

- BOJE I LAKOVI

- ŽELJEZARIJA

LANG
international

turistička agencija
travel agency

521 PULA, Flanatička 11 * CROATIA (HR)
tel +385(0)52/ 212 926 * tel/fax 215 060
e-mail: lang-international@pu.t-com.hr
www.lang-international.com
ID cod: HR-AB-52-040051261

- OMLADINSKI TURIZAM -
- HOTELSKI SMJEŠTAJ -
- TURISTIČKA NASELJA -
- PRIVATNI SMJEŠTAJ -
- IZLETI -

**KOD NAS MOŽETE PRIJAVITI
VAŠE GOSTE**

Rattan
EURO Ratan d.o.o.
Proizvodnja namještaja od ratana i opremanje objekata

Labinška 2, 52100 Pula, Hrvatska
Tel: 00385 52 380 977
Fax: 00385 52 210 808
Mobil: 00385 91 254 8900
euroratan@euroratan.com
info@euroratan.com
rattanrelax@gmail.com
www.euroratan.com

Uskoro otvorenie
nove Tvornice
EURO RATAN
u poduzetničkoj
zoni Barban

**VAŠE MUKE
RJEŠAVAJU
NAŠE RUKE**

PROVADJAVAJUĆA TVORNICA RUČNO PLITVENOG
NAMJEŠTAJA OD UMETNOG RATTANA
RATTAN RELAX NAMJEŠTAJ

Kvalitetan Rattan Relax namještaj izrađen je učinkovitim i modernim dizajnom sa tradicionalnim vještinskim radom na pletenju i ručnoj obradi.

UV zaštitni pogodak proizvodi se plitivo od umjetnog rattana te jednostavna i lako udrživa mogućnost izrade boje preteča primjeri živog krpice. Rattan Relax namještaj je idealno za vrt, terasu, balkon, ali i za opremanje vanjskih prostora, poput parkova, plaža, privrednih objekata, vještinske obrade, itd.

Namještajući konceptu premašujući tipične ponese uvođenjem novih materijala i novih modela, Rattan Relax namještaj je učinkovito i estetski ujednačiovan sa UV značajima i potrebnim zaštita i učinkovitost na razne mehaničke prilike (sumnjičivi, negativi).

Promocijski paket uključuje u učinkovanju i obvezujuće ugovore i garantije, prvi 100 inicijativa i klijentima će biti uvođeni sredstva zaštite i učinkovitosti po izvrsnim uslovima svim zahtjevima kupaca.

Imate godinu pun neto ito dobiti, a ne neto ito više je nevezano, brachte broj putnika i dizajn, da ito dobiti napraviti često u najkraćem roku. Neviše više dugo bekavanja na isporuku i do 70 dana, sada sve ito napraviti u 20-dana i dostavljeno do Vatrog hotela ili istra.

Vat Euro Ratan

PV STUDIO d.o.o.
ZA PROJEKTIRANJE I INŽENJERING

Peresiji 14, SVETVINČENAT
tel.: 052 / 560 026

Vrši usluge:

projektiranja,
konzaltinga i
inženjeringa
za stambene i
poslovne zgrade

BIENAL d.o.o.
MARKET, Barban 1

Plus
MARKET

Sretan
Uskrs

VIKEND AKCIJE
PLUS MARKET AKCIJE
PLAĆANJE UZ ODGODU
PLAĆANJE KREDITNIM KARTICAMA

Radno vrijeme: 7.30 - 20.00
Tel: 567 210

CLIMALUX

Nedeščina, Šumber 176;
Tel. 091 1 567 577, 091 1 865 767

- klimatizacija

- centralno grijanje

- solarno grijanje

- plinske instalacije

SignalSistem

Proizvodnja i ugradnja
prometne signalizacije
i reklama

www.signalsistem.hr

CERAN d.o.o.

Obrada i postavljanje
granitnih i mramornih
obloga i ukrasa

ŽAVORI 21, 52341 ŽMINJ
e-mail: dean.kuhar@gmail.com
tel./fax: 052 / 823 694, mob.: 098 / 773 656

• BION •

OBRT ZA POSTAVLJANJE RASVJETE

USLUGE AUTOKORPE

MOB: 099 401 52 00
Smoljanci 49 - SVETVINČENAT

ivicaban@gmail.com

UVESCO d.o.o. Barban 81, 52207 Barban

T./F. 052 567 399, Gsm. 098 173 6060
E-mail: info@uvesco.hr www.uvesco.hr

MIRACOLO

Valbandon

Uskoro!
otvaranje novog
marketa u Šajini

Tel.: 052/520 033, 520 965, Fax: 052/520 720
Mala Vala bb, Valbandon - 52212 Fažana

PROIZVODNJA INOX OPREME

ŽELIZAR

TVORNICA INOX OPREME

Želiski 1D - 52207 BARBAN
tel.: ++385(0)52 / 567 333 * fax: ++385(0)52 / 567 273 * gsm: ++385(0)98 290 316
e-mail: zelizar@inet.hr
www.zelizar.hr

A.B.S.

ALU - PVC PROZORI I VRATA

ENERGETSKI EFIKASNI PROZORI

www.abs.hr

A

 $U_w = 0,7 \text{ W/mK}$

GEALAN
SCHÜCO

CENTRALA: PIĆAN, Kukurini 22, tel. 887-120, fax. 887-130, e: abs@abs.hr
POREČ, Prvomajska 1, tel. 434-410, fax. 434-411, e: patrick@abs.hr
PULA, Japodска 66c, tel/fax. 501-216, e: suzana@abs.hr

WYNDHAM
RESORTS & HOTELS

Villas, Holiday Homes & Apartments

Osnovan u Danskoj još 1968. godine. Novasol tijekom 40 godina postojanja išli svoje poslovanje na cijelu Europu, gdje danas broj preko 30 zareda te više od 400 stotina zapošlenih djelatnika.

Povjerenje koje nam ukazuju 28.000 izmјenljivih vlasa diljem Europe svakodnevno se potvrđuje i u Hrvatskoj gdje je Novasol pristilan od konca 2004. godine te danas ima ponudu od preko 4.000 objekata.

Nudimo:

- savjetovanje za učinkovit i produktivan najam
- sufinansiranje dodatnih sadržaja (bazen, hidro bazen, sauna...)
- Kompletanu isplatu najma prije do arka dostupe
- kompletanu isplatu najma u slučaju stresa unutar 28 dana do početka rezervacije
- prezentaciju Vaše kuće u katalogima na 4 jezika čija je godišnja tiraza 2 milijuna primjeraka
- prezentaciju Vaše kuće na internetu na 12 jezika gdje godišnje imamo preko 12 milijuna posjetitelja
- platiti Vašeg projekta putem 14.000 turističkih agencija diljem Europe

Sve to bez imalo troška za Vas!

www.novasol.hr

HEAD OFFICE

Štjansko cesta 1/A, 52100 Pula
tel: ++385 (0)52 381 814
fax: ++385 (0)52 381 799

BRANCH OFFICES
Medulin, Poreč, Rijeka, Zadar, Split, Vela Luka

info@novasol.hr

DE CONTE

PRODAJA POSLOVNIH PROSTORA, STANOVA, APARTMANA, KUĆA I ATRAKTIVNIH GRAĐEVINSKIH ZEMLJIŠTA ZA OBITELJSKE KUĆE SA LOKACIJSKIM I GRAĐEVINSKIM DOZVOLAMA

Info: 091 1220 993, 091 538 1058

Stanovi BARBAN

Apartmani KRNIČKI PORAT

Istarska kuća POLJAKI

DE CONTE - Betonara Dubrova

proizvodnja, transport betona mixerima i ugradba mixer pumpom

info: 052 851 797, 091 1853 202

DE CONTE - Drvna stolarija

izrada drvenih vrata, prozora, krovišta i nadstrešnica
postava laminata i parketa sa brušenjem i lakiranjem

info: 091 1853 197

DE CONTE - Trgovina

prodaja i dostava građevinskog materijala

tel.: 052 854 986

DE CONTE - Aluminij i PVC stolarija

izrada aluminijске i PVC stolarije
rezanje i brušenje različitih vrsta stakla

info: 052 851 707, 091 1853 222

Sretan Uskrs

za vaš bolji pogled

www.deconte.hr